



## (\*)Escola de Enxeñaría Industrial

### Information

For additional information about the centre and its degrees visit the centre's website <https://eei.uvigo.es/>

## Máster Universitario en Ingeniería de la Automoción

### Subjects

#### Year 1st

| Code          | Name                                             | Quadmester | Total Cr. |
|---------------|--------------------------------------------------|------------|-----------|
| V04M120V06106 | Car industry                                     | 1st        | 3         |
| V04M120V06107 | Numerical design and simulation                  | 1st        | 3         |
| V04M120V06108 | Automotive Materials                             | 1st        | 3         |
| V04M120V06109 | 4.0 technologies                                 | 1st        | 4         |
| V04M120V06110 | Transversal processes in the automobile industry | 1st        | 4         |
| V04M120V06111 | Structure, body and finishes                     | 1st        | 4         |
| V04M120V06112 | Power system                                     | 1st        | 4         |
| V04M120V06113 | Stamping                                         | 1st        | 3         |
| V04M120V06114 | Ferry                                            | 1st        | 3         |
| V04M120V06217 | Design and concept.                              | 2nd        | 3         |
| V04M120V06218 | Vehicular dynamics                               | 2nd        | 3         |
| V04M120V06219 | Electrical and electronic systems                | 2nd        | 3         |
| V04M120V06220 | The autonomous and connected vehicle             | 2nd        | 3         |
| V04M120V06221 | Assembly and painting                            | 2nd        | 3         |
| V04M120V06222 | Lean Management                                  | 2nd        | 3         |
| V04M120V06223 | Internships                                      | 2nd        | 3         |
| V04M120V06225 | Master's Thesis                                  | 2nd        | 8         |

| IDENTIFYING DATA         |                                                                                                                                        |           |      |            |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|
| A industria do automóvil |                                                                                                                                        |           |      |            |
| Subject                  | A industria do automóvil                                                                                                               |           |      |            |
| Code                     | V04M120V06106                                                                                                                          |           |      |            |
| Study programme          | Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción                                                                                        |           |      |            |
| Descriptors              | ECTS Credits                                                                                                                           | Choose    | Year | Quadmester |
|                          | 3                                                                                                                                      | Mandatory | 1    | 1c         |
| Teaching language        | Castelán Galego                                                                                                                        |           |      |            |
| Department               |                                                                                                                                        |           |      |            |
| Coordinator              | Fernández Vilán, Ángel Manuel                                                                                                          |           |      |            |
| Lecturers                | Coira Durán, José Ramón<br>Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>Lozano Lozano, Luis Manuel<br>Paul Tomillo, Ana<br>Sánchez Pons, Francisco |           |      |            |
| E-mail                   | avilan@uvigo.es                                                                                                                        |           |      |            |
| Web                      | <a href="http://masterautom.webs.uvigo.es/">http://masterautom.webs.uvigo.es/</a>                                                      |           |      |            |
| General description      | Introdución á enxeñaría de produto e enxeñaría de procesos na industria da automoción                                                  |           |      |            |

### Resultados de Formación e Aprendizaxe

| Code |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| A3   | Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos. |
| A5   | Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.                                                                                                                             |
| B3   | Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razoamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.                                                                        |
| B6   | Que os estudantes dispoñan das aptitudes de organización e planificación no ámbito da empresa e outras institucións e organizacións.                                                                                                                                                         |
| B7   | Que os estudantes adquiran técnicas de traballo en grupo e de capacidade de liderado para aplicar no ámbito da automoción.                                                                                                                                                                   |
| B8   | Que os estudantes adquiran capacidade de análise e síntese.                                                                                                                                                                                                                                  |
| C1   | Posúe unha visión xeral da industria do automóvil e dos seus procesos de desenvolvemento e industrialización para distinguir todos os aspectos involucrados.                                                                                                                                 |
| C15  | Posúe e manexa con habilidade conceptos de xestión de proxectos, xestión da innovación, loxística, calidade, recursos humanos e medioambiente empregados na industria da automoción.                                                                                                         |
| D1   | Capacidade para desenvolver habilidades intelectuais, organizativas e comunicativas adecuadas ao traballo académico e profesional.                                                                                                                                                           |
| D3   | Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.                                                                                                                                                                                                                                     |
| D5   | Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.                                                                                                                                                                                               |
| D6   | Comunicación oral e escrita na propia lingua.                                                                                                                                                                                                                                                |
| D7   | Iniciativa e espírito emprendedor.                                                                                                                                                                                                                                                           |
| D8   | Habilidades nas relacións interpersoais.                                                                                                                                                                                                                                                     |
| D9   | Motivación pola calidade.                                                                                                                                                                                                                                                                    |

### Resultados previstos na materia

| Expected results from this subject                      | Training and Learning Results     |
|---------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| Describir os aspectos xerais da industria do automóvil. | B8<br>C1<br>C15<br>D1<br>D6<br>D7 |

|                                                                                               |                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| Identificar os procesos de desenvolvemento e industrialización dun automóbil.                 | A3<br>B3<br>B8<br>C1<br>C15<br>D1<br>D3<br>D7                               |
| Avaliar as distintas estratexias de desenvolvemento e industrialización dun automóbil.        | A3<br>A5<br>B3<br>B6<br>B7<br>B8<br>C1<br>C15<br>D1<br>D3<br>D5<br>D9       |
| Identificar, desenvolver e analizar os procesos involucrados no desenvolvemento dun automóbil | A3<br>A5<br>B3<br>B6<br>B8<br>C1<br>C15<br>D1<br>D3<br>D5<br>D7<br>D8<br>D9 |

## Contidos

### Topic

1 A industria do automóbil

2 O proceso de desenvolvemento dun automóbil

3 Visión xeral dunha contorna de desenvolvemento

4 Deseño e concepto do automóbil

5 O proceso de industrialización dun automóbil

6 Visión xeral dunha planta de produción.

## Planificación

|                                       | Class hours | Hours outside the classroom | Total hours |
|---------------------------------------|-------------|-----------------------------|-------------|
| Lección maxistral                     | 16          | 29                          | 45          |
| Saídas de estudo                      | 8           | 11                          | 19          |
| Exame de preguntas obxectivas         | 0.5         | 0                           | 0.5         |
| Exame de preguntas de desenvolvemento | 0.5         | 0                           | 0.5         |
| Traballo                              | 0           | 10                          | 10          |

\*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

## Metodoloxía docente

|                   | Description                                                                                                                                                                                   |
|-------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lección maxistral | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudiantado teña que desenvolver. |
| Saídas de estudo  | Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.                                                                              |

## Atención personalizada

| Methodologies    | Description                                                                                                                                                                     |
|------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Saídas de estudo | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado nas visitas e saídas a empresas. |

Lección maxistral Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, durante a súa exposición maxistral.

| Avaliación                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |               |                               |                      |           |                                        |
|---------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------------------|----------------------|-----------|----------------------------------------|
|                                       | Description                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Qualification | Training and Learning Results |                      |           |                                        |
| Exame de preguntas obxectivas         | Exame escrito.<br>Preguntas de selección entre varias opcións.<br>Avaliación resultados de aprendizaxe:<br>"Identificar os procesos de desenvolvemento e industrialización dun automóbil."<br>"Avaliar as distintas estratexias de desenvolvemento e industrialización dun automóbil."                                 | 35            | A5                            | B6<br>B7             | C1<br>C15 | D3<br>D5<br>D9                         |
| Exame de preguntas de desenvolvemento | Probas de resposta aberta nas que o alumno deberá expor de forma escrita os seus coñecementos sobre un tema.<br>Avaliación resultados de aprendizaxe:<br>"Describir os aspectos xerais da industria do automóbil."<br>"Identificar, desenvolver e analizar os procesos involucrados no desenvolvemento dun automóbil." | 30            | A3<br>A5                      | B3<br>B7<br>B8       | C1<br>C15 | D1<br>D3<br>D5<br>D6<br>D7<br>D8<br>D9 |
| Traballo                              | Realización por parte de alumnado dun documento escrito sobre un tema proposto polo profesor no que amose a adquisición de coñecementos e competencias.<br>Avaliación de resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos.                                                                                                   | 35            | A3<br>A5                      | B3<br>B6<br>B7<br>B8 | C1        | D1<br>D3<br>D6<br>D7<br>D8<br>D9       |

#### Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Ningunha proba de avaliación continua poderá superar a puntuación máxima legalmente establecida.

Exame global: O alumnado que o solicite poderá ser avaliado cun único exame no que se poderán avaliar todos os contidos impartidos na materia. Establécese como data tope para solicitar a renuncia á avaliación continua 30 días naturais tras o inicio do curso.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa.

O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

#### Bibliografía. Fontes de información

##### Basic Bibliography

##### Complementary Bibliography

**Automobile Industry Introduction**, Plunkett Research, 2008

Eduardo Águeda Casado, José Luis García Jiménez, Tomás Gómez Morales y José Martín Navarro, **ESTRUCTURAS DEL VEHÍCULO**, 2016

Jeff Daniels, **TECNOLOGÍA DEL COCHE MODERNO**, 2005

#### Recomendacións

| IDENTIFYING DATA              |                                                                                           |           |      |            |
|-------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|
| Deseño e simulación numéricos |                                                                                           |           |      |            |
| Subject                       | Deseño e simulación numéricos                                                             |           |      |            |
| Code                          | V04M120V06107                                                                             |           |      |            |
| Study programme               | Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción                                           |           |      |            |
| Descriptors                   | ECTS Credits                                                                              | Choose    | Year | Quadmester |
|                               | 3                                                                                         | Mandatory | 1    | 1c         |
| Teaching language             | Castelán Galego                                                                           |           |      |            |
| Department                    |                                                                                           |           |      |            |
| Coordinator                   | Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>López Campos, José Ángel                                 |           |      |            |
| Lecturers                     | Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>López Campos, José Ángel<br>Martín Ortega, Elena Beatriz |           |      |            |
| E-mail                        | joseangellopezcampos@uvigo.es<br>avilan@uvigo.es                                          |           |      |            |
| Web                           | <a href="http://masterautom.webs.uvigo.es/">http://masterautom.webs.uvigo.es/</a>         |           |      |            |
| General description           | Técnicas computacionais para deseño e simulación no ámbito da automoción                  |           |      |            |

### Resultados de Formación e Aprendizaxe

|      |                                                                                                                                                                                                                                              |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Code |                                                                                                                                                                                                                                              |
| A1   | Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.                                                                 |
| A2   | Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo. |
| A5   | Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.                                                                             |
| B2   | Que os estudantes adquiran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacións.                                                 |
| B3   | Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razoamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.                        |
| B4   | Que os estudantes adquiran coñecementos para a realización de medicións, cálculos, valoracións, peritacións, estudos, informes e outros traballos análogos.                                                                                  |
| C2   | Manexa con habilidade programas informáticos e técnicas de deseño e simulación computacionais para a resolución de problemas no ámbito da enxeñaría da automoción.                                                                           |
| D2   | Capacidade no uso de tecnoloxías e a xestión da información.                                                                                                                                                                                 |
| D4   | Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.                                                                                                                                                                                            |
| D5   | Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.                                                                                                                                               |
| D8   | Habilidades nas relacións interpersoais.                                                                                                                                                                                                     |
| D9   | Motivación pola calidade.                                                                                                                                                                                                                    |
| D10  | Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria.                              |

### Resultados previstos na materia

|                                    |                               |
|------------------------------------|-------------------------------|
| Expected results from this subject | Training and Learning Results |
|------------------------------------|-------------------------------|

**Contidos**

## Topic

- 1 Enxeñaría e deseño asistidos por computador
- 2 Introducción á simulación mediante o método de elementos finitos
- 3 Introducción á simulación da dinámica de fluídos (CFD)

**Planificación**

|                             | Class hours | Hours outside the classroom | Total hours |
|-----------------------------|-------------|-----------------------------|-------------|
| Resolución de problemas     | 5           | 25                          | 30          |
| Prácticas con apoio das TIC | 9           | 15                          | 24          |
| Lección maxistral           | 10          | 11                          | 21          |

\*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

**Metodoloxía docente**

|                             | Description                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Resolución de problemas     | Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolverlos e chegar a unha solución adecuada ou correcta mediante a aplicación dos coñementos aprendidos en clase. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral. |
| Prácticas con apoio das TIC | Actividades de aplicación do coñecemento nun contexto determinado e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais en relación coa materia a través do TIC.                                                                                                             |
| Lección maxistral           | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudantado teña que desenvolver.                                                                                    |

**Atención personalizada**

| Methodologies               | Description                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lección maxistral           | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudantado teña que desenvolver.                                                                                                               |
| Resolución de problemas     | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.                                                         |
| Prácticas con apoio das TIC | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en aulas de informática, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe. |

**Avaliación**

|                         | Description                                                                                                                                                                      | Qualification | Training and Learning Results |                |    |                                   |
|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------------------|----------------|----|-----------------------------------|
| Resolución de problemas | Avaliación dos exercicios realizados durante as prácticas en aula informática e outros propostos para realizar de forma autónoma.<br>Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos. | 100           | A1<br>A2<br>A5                | B2<br>B3<br>B4 | C2 | D2<br>D4<br>D5<br>D8<br>D9<br>D10 |

**Other comments on the Evaluation**

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Ningunha proba de avaliación continua poderá superar a puntuación máxima legalmente establecida.

Exame global: O alumnado que o solicite poderá ser avaliado cun único exame no que se poderán avaliar todos os contidos impartidos na materia. Establécese como data tope para solicitar a renuncia á avaliación continua 30 días naturais tras o inicio do curso.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa.

O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

---

### **Bibliografía. Fontes de información**

#### **Basic Bibliography**

Sergio Gómez González, **El gran libro de SolidWorks**, 3ª, Marcombo, 2019

Sergio Gómez González, **El gran libro de SolidWorks Simulation**, 1ª, Marcombo, 2016

#### **Complementary Bibliography**

Sergio Gómez González, **SolidWorks Práctico I**, 1ª, Marcombo, 2012

Sergio Gómez González, **SolidWorks Práctico II**, 1ª, Marcombo, 2012

---

### **Recomendacións**

---

| IDENTIFYING DATA        |                                                                                                                                                                             |           |      |            |
|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|
| Materiais na automoción |                                                                                                                                                                             |           |      |            |
| Subject                 | Materiais na automoción                                                                                                                                                     |           |      |            |
| Code                    | V04M120V06108                                                                                                                                                               |           |      |            |
| Study programme         | Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción                                                                                                                             |           |      |            |
| Descriptors             | ECTS Credits                                                                                                                                                                | Choose    | Year | Quadmester |
|                         | 3                                                                                                                                                                           | Mandatory | 1    | 1c         |
| Teaching language       | Castelán Galego                                                                                                                                                             |           |      |            |
| Department              |                                                                                                                                                                             |           |      |            |
| Coordinator             | Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>Pena Uris, Gloria María                                                                                                                    |           |      |            |
| Lecturers               | Cristóbal Ortega, María Julia<br>Díaz Fernández, Belén<br>Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>Figueroa Martínez, Raúl<br>Gutián Saco, María Beatriz<br>Pena Uris, Gloria María |           |      |            |
| E-mail                  | gpena@uvigo.gal<br>avilan@uvigo.es                                                                                                                                          |           |      |            |
| Web                     | <a href="http://masterautom.webs.uvigo.es/">http://masterautom.webs.uvigo.es/</a>                                                                                           |           |      |            |
| General description     | Coñecemento dos materiais empregados na automoción e as súas características                                                                                                |           |      |            |

### Resultados de Formación e Aprendizaxe

|      |                                                                                                                                                                                                                                              |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Code |                                                                                                                                                                                                                                              |
| A1   | Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.                                                                 |
| A2   | Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo. |
| A4   | Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións [e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan] a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.                                               |
| A5   | Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.                                                                             |
| B1   | Que os estudantes desenvolvan as capacidades necesarias para a redacción, dirección e desenvolvemento de proxectos no ámbito da automoción.                                                                                                  |
| B2   | Que os estudantes adquiran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacións.                                                 |
| B3   | Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razoamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.                        |
| B7   | Que os estudantes adquiran técnicas de traballo en grupo e de capacidade de liderado para aplicar no ámbito da automoción.                                                                                                                   |
| C3   | Posúe unha visión xeral dos fundamentos metalúrxicos da deformación plástica, así como dos procesos de conformado dos materiais máis utilizados na automoción para utilizar con éxito as tecnoloxías de materiais.                           |
| D7   | Iniciativa e espírito emprendedor.                                                                                                                                                                                                           |
| D9   | Motivación pola calidade.                                                                                                                                                                                                                    |

### Resultados previstos na materia

|                                    |                               |
|------------------------------------|-------------------------------|
| Expected results from this subject | Training and Learning Results |
|------------------------------------|-------------------------------|



Asimilar os distintos tipos de materiais.

A6  
A1  
A6  
A2  
A6  
B2  
C18  
C18  
C3  
C18  
C18  
D11  
D11  
D11  
D7  
D11

Asimilar os requirimentos básicos da industria da automoción para a realización dunha selección adecuada de materiais.

A1  
A2  
A6  
B1  
B2  
C3  
D11  
D7  
D9

Aplicar os coñecementos adquiridos sobre o comportamento dos materiais para utilizar con éxito as tecnoloxías de conformado.

A1  
A6  
A2  
A4  
A6  
A5  
B1  
B2  
B3  
B7  
C18  
C3  
C18  
C18  
D7  
D9  
D11  
D11

## Contidos

Topic

1 Aceiros para estampaxe

2 Aliaxes lixeiras na industria da automoción

3 Propiedades e conformado de plásticos.

Materiais compostos

Introdución aos procesos de corrosión e recubrimiento de chapa

5 Introdución á metalurxia da soldadura

## Planificación

|                               | Class hours | Hours outside the classroom | Total hours |
|-------------------------------|-------------|-----------------------------|-------------|
| Estudo de casos               | 5           | 11                          | 16          |
| Lección maxistral             | 18          | 39                          | 57          |
| Exame de preguntas obxectivas | 2           | 0                           | 2           |

\*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

## Metodoloxía docente

|                 | Description                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Estudo de casos | Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución. |

|                   |                                                                                                                                                                                              |
|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lección maxistral | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudantado teña que desenvolver. |
|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## Atención personalizada

### Methodologies Description

|                 |                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Estudo de casos | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten comofinalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe. |
|-----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## Avaliación

|                               | Description                                                                                    | Qualification | Training             | and Learning         | Results        |
|-------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|----------------------|----------------------|----------------|
| Exame de preguntas obxectivas | Preguntas de de selección entre varias opcións.<br>Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos. | 100           | A1<br>A2<br>A4<br>A5 | B1<br>B2<br>B3<br>B7 | C3<br>D7<br>D9 |

## Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro). Ningunha proba de avaliación continua poderá superar a puntuación máxima legalmente establecida.

Exame global: O alumnado que o solicite poderá ser avaliado cun único exame no que se poderán avaliar todos os contidos impartidos na materia. Establécese como data tope para solicitar a renuncia á avaliación continua 30 días naturais tras o inicio do curso.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa. O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

## Bibliografía. Fontes de información

### Basic Bibliography

### Complementary Bibliography

B. Verlinden, J.Driver, I. Samajdar, R.D. Doherty, **Thermo-mechanical Processing of Metallic Materials**, Pergamon Materials Series, Elsevier, 2007

R. W Cahn, P. Haasen, E. J. Kramer, **Plastic Deformation and Fracture of Materials. Materials Science and Technology. Vol. 6**, R. W Cahn, P. Haasen, E. J. Kramer, 1993

Z. Marciniak and J.L. Duncan, **The Mechanics of Sheets Metal Forming**, Edward Arnold, 1992

H.K.D.H Bhadeshia, R. W. K Honeycombe, **Steels: Microstructures and Properties**, Third, Elsevier, 2006

T. Gladman, **The Physical Metallurgy of Microalloyed Steels**, Maney (Institute of Materials), 1997

**International Iron and Steel Institute, [www.worldsteel.org](http://www.worldsteel.org),**

**The Center for Automotive Research, [www.cargroup.org](http://www.cargroup.org),**

**American Iron and Steel Institute, [www.steel.org](http://www.steel.org),**

A. Brent Strong, **PLASTICS. Materials and Processing (capítulos 1-3, 5-10)**, 3rd, PEARSON Prentice Hall, 2006

**Plásticos Símbolos y abreviaturas (partes 1 a 4)**, UNE-EN ISO 1043-1,

## Recomendacións

| IDENTIFYING DATA       |                                                                                                                                                                                                                                      |           |      |            |
|------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|
| <b>Tecnoloxías 4.0</b> |                                                                                                                                                                                                                                      |           |      |            |
| Subject                | Tecnoloxías 4.0                                                                                                                                                                                                                      |           |      |            |
| Code                   | V04M120V06109                                                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Study programme        | Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción                                                                                                                                                                                      |           |      |            |
| Descriptors            | ECTS Credits                                                                                                                                                                                                                         | Choose    | Year | Quadmester |
|                        | 4                                                                                                                                                                                                                                    | Mandatory | 1    | 1c         |
| Teaching language      | Castelán<br>Galego                                                                                                                                                                                                                   |           |      |            |
| Department             |                                                                                                                                                                                                                                      |           |      |            |
| Coordinator            | Moares Crespo, José María<br>Fernández Vilán, Ángel Manuel                                                                                                                                                                           |           |      |            |
| Lecturers              | Adrover Rodríguez, Rubén<br>Fernández Barciela, Antonio Eduardo<br>Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>Lluch Fernández, Marcos<br>Moares Crespo, José María<br>Mosquera Beceiro, Gabriel<br>Piñón González, Gustavo<br>Sáez López, Juan |           |      |            |
| E-mail                 | jmmoares@gmail.com<br>avilan@uvigo.es                                                                                                                                                                                                |           |      |            |
| Web                    | <a href="http://masterautom.webs.uvigo.es/">http://masterautom.webs.uvigo.es/</a>                                                                                                                                                    |           |      |            |
| General description    | Tecnoloxías 4.0. Orientación ao seu emprego no sector da automoción                                                                                                                                                                  |           |      |            |

### Resultados de Formación e Aprendizaxe

|      |                                                                                                                                                                                                                                              |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Code |                                                                                                                                                                                                                                              |
| A1   | Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.                                                                 |
| A2   | Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo. |
| A5   | Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.                                                                             |
| B2   | Que os estudantes adquiren o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacións.                                                 |
| B3   | Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razoamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.                        |
| B7   | Que os estudantes adquiren técnicas de traballo en grupo e de capacidade de liderado para aplicar no ámbito da automoción.                                                                                                                   |
| B8   | Que os estudantes adquiren capacidade de análise e síntese.                                                                                                                                                                                  |
| C2   | Manexa con habilidade programas informáticos e técnicas de deseño e simulación computacionais para a resolución de problemas no ámbito da enxeñaría da automoción.                                                                           |
| C4   | Identifica, diseña e aplica conceptos e tecnoloxías asociados coa Industria 4.0 para optimizar recursos e procesos no ámbito da enxeñaría da automoción.                                                                                     |
| D2   | Capacidade no uso de tecnoloxías e a xestión da información.                                                                                                                                                                                 |
| D3   | Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.                                                                                                                                                                                     |
| D4   | Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.                                                                                                                                                                                            |
| D7   | Iniciativa e espírito emprendedor.                                                                                                                                                                                                           |
| D9   | Motivación pola calidade.                                                                                                                                                                                                                    |
| D10  | Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria.                              |

### Resultados previstos na materia

|                                    |                               |
|------------------------------------|-------------------------------|
| Expected results from this subject | Training and Learning Results |
|------------------------------------|-------------------------------|

Identificar as diferentes tecnoloxías asociadas coa Industria 4.0.

A6  
A1  
A6  
A6  
A6  
B9  
B9  
B2  
B9  
B3  
B9  
B9  
B9  
B8  
B9  
C18  
C4  
C18  
C18  
D11  
D2  
D4  
D11  
D11

---

Deseñar e aplicar sistemas para a automoción baseados en tecnoloxías da Industria 4.0.

A1  
A2  
A5  
B2  
B3  
B7  
B8  
C18  
C18  
C2  
C18  
C4  
C18  
D11  
D2  
D11  
D3  
D11  
D4  
D7  
D11  
D9  
D11  
D11

---

**Contidos**

## Topic

|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 Contextualización           | 1.1 Orixe de i4.0<br>1.2 Definición<br>1.3 Evolución desde i3.0<br>1.4 Outras iniciativas semellantes a nivel mundial<br>1.5 Modelo de arquitectura de referencia da i4.0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 2 Tecnoloxías posibilitadoras | 2.1 Comunicacións inalámbricas<br>2.2 Comunicacións en tempo real<br>2.3 Integración OPC-UA<br>2.4 Computación na nube (Cloud computing)<br>2.5 Tratamento masivo de datos (Big Data)<br>2.6 Comunicación por proximidade (NFC)<br>2.7 Identificación por radio-frecuencia (RFID)<br>2.8 Aprendizaxe automática (Machine learning)<br>2.9 Aprendizaxe profunda (Deep learning)<br>2.10 Fabricación e montaxe flexible (FMS)<br>2.11 Factoría reconfigurable y "tamaño de lote 1"<br>2.12 Sistemas autónomos<br>2.13 Operadores "conectados"<br>2.14 Sistemas de manutención e loxística Integrados e conectados<br>2.15 Sistemas ciberfísicos<br>2.16 Internet das cousas (IoT)<br>2.17 Dispositivos intelixentes<br>2.18 Simulación, modelización e virtualización (dixital twin)<br>2.19 Fabricación aditiva<br>2.20 Realidade aumentada<br>2.21 Robótica móbil<br>2.22 Robótica colaborativa (Cobots)<br>2.23 Visión artificial<br>2.24 Exoesqueletos<br>2.25 Integración con sistemas de execución da Fabricación (MES)<br>2.26 Integración da planificación de recursos empresariais (ERP)<br>2.27 Integración de enerxías renovables<br>2.28 Ciberseguridade |

4 Introducción aos autómatas na Industria 4.0

5 Industrialización Big Data e Visión Artificial

6 Taller introductorio á robótica industrial

7 Taller introductorio á fabricación aditiva

8 AGV's Interiores/Exteriores.

9 Vehículo autónomo e conectado

## Planificación

|                                         | Class hours | Hours outside the classroom | Total hours |
|-----------------------------------------|-------------|-----------------------------|-------------|
| Resolución de problemas                 | 4           | 7                           | 11          |
| Estudo de casos                         | 4           | 6                           | 10          |
| Prácticas con apoio das TIC             | 7           | 8                           | 15          |
| Lección maxistral                       | 17          | 25                          | 42          |
| Exame de preguntas obxectivas           | 0.5         | 0                           | 0.5         |
| Resolución de problemas e/ou exercicios | 0           | 0.5                         | 0.5         |
| Traballo                                | 0           | 21                          | 21          |

\*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

## Metodoloxía docente

|                             | Description                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Resolución de problemas     | Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolverlos e chegar a unha solución adecuada ou correcta mediante a aplicación dos coñecementos aprendidos en clase. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral. |
| Estudo de casos             | Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.                                      |
| Prácticas con apoio das TIC | Actividades de aplicación do coñecemento nun contexto determinado e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais en relación coa materia a través do TIC.                                                                                                               |
| Lección maxistral           | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o *estudiantado teña que desenvolver.                                                                                    |

## Atención personalizada

| Methodologies               | Description                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Resolución de problemas     | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.                                                         |
| Estudo de casos             | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.                                                         |
| Prácticas con apoio das TIC | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en aulas de informática, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe. |

## Avaliación

|                                         | Description                                                                                                                                                                                                                     | Qualification | Training and Learning Results                          |
|-----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|--------------------------------------------------------|
| Exame de preguntas obxectivas           | Preguntas de selección entre varias opcións.                                                                                                                                                                                    | 40            | A2 B7 C4 D3<br>A5 D4<br>D9                             |
| Resolución de problemas e/ou exercicios | Avaliación dos exercicios propostos para realizar de forma autónoma.<br>Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos.                                                                                                             | 20            | A1 B2 C2 D2<br>A2 B3 C4 D3<br>A5 B7 D4<br>B8 D7<br>D9  |
| Traballo                                | O alumnado debe realizar un traballo no que se analice un tema proposto polo profesor relacionado coa industria 4.0, desenvolvendo e aplicando coñecementos adquiridos en clase.<br>Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos. | 40            | A1 B2 C2 D3<br>A2 B3 C4 D4<br>A5 B7 D7<br>B8 D9<br>D10 |

## Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Ningunha proba de avaliación continua poderá superar a puntuación máxima legalmente establecida.

Exame global: O alumnado que o solicite poderá ser avaliado cun único exame no que se poderán avaliar todos os contidos impartidos na materia. Establécese como data tope para solicitar a renuncia á avaliación continua 30 días naturais tras o inicio do curso.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa.

O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

---

#### **Bibliografía. Fontes de información**

##### **Basic Bibliography**

##### **Complementary Bibliography**

---

#### **Recomendacións**

---

| IDENTIFYING DATA                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|
| Procesos transversais na industria do automóvil |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Subject                                         | Procesos transversais na industria do automóvil                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Code                                            | V04M120V06110                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |           |      |            |
| Study programme                                 | Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Descriptors                                     | ECTS Credits                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Choose    | Year | Quadmester |
|                                                 | 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Mandatory | 1    | 1c         |
| Teaching language                               | Castelán Galego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Department                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Coordinator                                     | Fernández González, Arturo José<br>Fernández Vilán, Ángel Manuel                                                                                                                                                                                                                                                                                       |           |      |            |
| Lecturers                                       | Alonso Nocelo, Josefina<br>Cameselle Fernández, Claudio<br>Cernadas Arcas, José Manuel<br>Fenollera Bolívar, María Inmaculada<br>Fernández González, Arturo José<br>Fernández Vázquez-Noguerol, Mar<br>Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>Goicoechea Castaño, María Iciar<br>Méndez Pereira, Rogelio<br>Paul Tomillo, Ana<br>Silvosa Marín, José Aurelio |           |      |            |
| E-mail                                          | ajfdez@uvigo.es<br>avilan@uvigo.es                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |           |      |            |
| Web                                             | <a href="http://masterautom.webs.uvigo.es/">http://masterautom.webs.uvigo.es/</a>                                                                                                                                                                                                                                                                      |           |      |            |
| General description                             | Formación en contidos transversais da industria da automoción.                                                                                                                                                                                                                                                                                         |           |      |            |

| Resultados de Formación e Aprendizaxe |                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Code                                  |                                                                                                                                                                                                                                              |
| A1                                    | Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.                                                                 |
| A2                                    | Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo. |
| A5                                    | Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.                                                                             |
| B1                                    | Que os estudantes desenvolvan as capacidades necesarias para a redacción, dirección e desenvolvemento de proxectos no ámbito da automoción.                                                                                                  |
| B2                                    | Que os estudantes adquiran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacións.                                                 |
| B3                                    | Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razoamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.                        |
| B4                                    | Que os estudantes adquiran coñecementos para a realización de medicións, cálculos, valoracións, peritacións, estudos, informes e outros traballos análogos.                                                                                  |
| B6                                    | Que os estudantes dispoñan das aptitudes de organización e planificación no ámbito da empresa e outras institucións e organizacións.                                                                                                         |
| B7                                    | Que os estudantes adquiran técnicas de traballo en grupo e de capacidade de liderado para aplicar no ámbito da automoción.                                                                                                                   |
| B8                                    | Que os estudantes adquiran capacidade de análise e síntese.                                                                                                                                                                                  |
| C2                                    | Manexa con habilidade programas informáticos e técnicas de deseño e simulación computacionais para a resolución de problemas no ámbito da enxeñaría da automoción.                                                                           |
| C15                                   | Posúe e manexa con habilidade conceptos de xestión de proxectos, xestión da innovación, loxística, calidade, recursos humanos e medioambiente empregados na industria da automoción.                                                         |
| D1                                    | Capacidade para desenvolver habilidades intelectuais, organizativas e comunicativas adecuadas ao traballo académico e profesional.                                                                                                           |
| D2                                    | Capacidade no uso de tecnoloxías e a xestión da información.                                                                                                                                                                                 |
| D4                                    | Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.                                                                                                                                                                                            |
| D5                                    | Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.                                                                                                                                               |



D6 Comunicación oral e escrita na propia lingua.

D8 Habilidades nas relacións interpersoais.

D9 Motivación pola calidade.

D10 Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria.

---

**Resultados previstos na materia**

---

| Expected results from this subject                                                            | Training and Learning Results                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Interpretar e xestionar proxectos no sector da automoción.                                    | A1<br>A6<br>A2<br>A6<br>A5<br>B1<br>B2<br>B3<br>B4<br>B8<br>C18<br>C18<br>C2<br>C18<br>C15<br>D11<br>D1<br>D2<br>D11<br>D4<br>D9<br>D10                                                                   |
| Interpretar e xestionar o aprovisionamento e a loxística de empresas do sector da automoción. | A1<br>A2<br>B1<br>B3<br>B4<br>B8<br>C2<br>C15<br>C18<br>C18<br>C18<br>C18<br>C18<br>C18<br>C18<br>C18<br>C18<br>D11<br>D1<br>D2<br>D11<br>D11<br>D4<br>D5<br>D11<br>D11<br>D9<br>D11<br>D11<br>D11<br>D11 |

---

Interpretar e planificar técnicas de calidade en empresas do sector da automoción.

A1  
A2  
B1  
B2  
B3  
B4  
B6  
B8  
C2  
C18  
C18  
C18  
C18  
C18  
C15  
D1  
D2  
D4  
D11  
D5  
D11  
D6  
D8  
D9  
D10

---

Manexar equipos humanos do sector da automoción.

A1  
A2  
B1  
B3  
B6  
B7  
B8  
C18  
C18  
C18  
C18  
C18  
C15  
D1  
D4  
D11  
D11  
D6  
D8  
D10

---

Interpretar e xestionar aspectos ambientais na industria da automoción.

A1  
A2  
B1  
B2  
B3  
B6  
B8  
C18  
C18  
C18  
C18  
C18  
C15  
D1  
D4  
D11  
D5  
D11  
D9

---

Interpretar e planificar técnicas de xestión da innovación.

A1  
A2  
A6  
A5  
B1  
B2  
B3  
B4  
B6  
B8  
C18  
C18  
C2  
C18  
C18  
C18  
C18  
C18  
C18  
C18  
C18  
C18  
C15  
C18  
C18  
C18  
C18  
C18  
D1  
D2  
D4  
D9  
D10

| Contidos                                           |                                                                                                                                                                                                                                                          |  |
|----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Topic                                              |                                                                                                                                                                                                                                                          |  |
| 1 Xestión de proxectos                             | 1.1 Creación do Planning do proxecto (liña Base). EDT. Calendarios. Asignación recursos<br>1.2 Seguimento do Proxecto. Técnica do Valor Gañado. Curva S de avance do proxecto<br>1.3. Xestión de proxectos con axilidade. Método Scrum                   |  |
| 2 Aproveitamento, loxística e técnicas de calidade | 2.1. O concepto de loxística (Canle loxística/"Supply Chain"). Loxística de colaboración<br>2.2. Mellora continua e sistemas de participación do persoal<br>2.3. Xestión da calidade. ISO 9001 e IATF 16949<br>2.4. Control estatístico do proceso (SPC) |  |
| 3 Xestión de innovación                            |                                                                                                                                                                                                                                                          |  |
| 4 Medio e sustentabilidade                         | 4.1 Xestión de residuos e análises ciclo de vida<br>4.2 Solución ambiental nunha factoría                                                                                                                                                                |  |
| 5 Recursos humanos                                 | 5.1 Persoas<br>5.2 Organización<br>5.3 Clima Social                                                                                                                                                                                                      |  |
| 6 Comunicacións en público                         |                                                                                                                                                                                                                                                          |  |

| Planificación                         |             |                             |             |
|---------------------------------------|-------------|-----------------------------|-------------|
|                                       | Class hours | Hours outside the classroom | Total hours |
| Resolución de problemas               | 4           | 6                           | 10          |
| Estudo de casos                       | 3           | 6                           | 9           |
| Prácticas con apoio das TIC           | 4           | 10                          | 14          |
| Saídas de estudo                      | 5           | 3                           | 8           |
| Lección maxistral                     | 16          | 22                          | 38          |
| Exame de preguntas obxectivas         | 0.5         | 0                           | 0.5         |
| Exame de preguntas de desenvolvemento | 0.5         | 0                           | 0.5         |
| Traballo                              | 0           | 20                          | 20          |

\*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

## Metodoloxía docente

|                             | Description                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Resolución de problemas     | Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolverlos e chegar a unha solución adecuada ou correcta mediante a aplicación dos coñecementos aprendidos en clase. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral. |
| Estudo de casos             | Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.                                      |
| Prácticas con apoio das TIC | Actividades de aplicación do coñecemento nun contexto determinado e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais en relación coa materia a través do TIC.                                                                                                               |
| Saídas de estudo            | Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo                                                                                                                                                                   |
| Lección maxistral           | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudiantado teña que desenvolver.                                                                                     |

### Atención personalizada

| Methodologies               | Description                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Resolución de problemas     | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.                                                         |
| Estudo de casos             | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.                                                         |
| Prácticas con apoio das TIC | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en aulas de informática, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe. |
| Saídas de estudo            | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á da aula (empresas ou outros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.      |

### Avaliación

|                                       | Description                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Qualification | Training and Learning Results |                                        |           |                                               |
|---------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------------------|----------------------------------------|-----------|-----------------------------------------------|
| Resolución de problemas               | Avaliación dos exercicios realizados durante as prácticas en aula informática e outros propostos para realizar de forma autónoma polos distintos profesores.<br>Avalíanse os seguintes resultados de aprendizaxe:<br>_ Interpretar e xestionar proxectos no sector da automoción.<br>_ Interpretar e xestionar o aprovisionamento e a loxística de empresas do sector da automoción                                                                                                                       | 25            | A1<br>A2<br>A5                | B1<br>B2<br>B3<br>B4<br>B6<br>B7<br>B8 | C2<br>C15 | D1<br>D2<br>D4<br>D6<br>D8<br>D9<br>D10       |
| Exame de preguntas obxectivas         | Preguntas de selección entre varias opcións.<br>Avalíanse os seguintes resultados de aprendizaxe:<br>_ Interpretar e xestionar proxectos no sector da automoción.<br>_ Manexar equipos humanos do sector da automoción.<br>_ Interpretar e xestionar aspectos ambientais na industria da automoción.                                                                                                                                                                                                      | 20            | A2                            | B1<br>B2<br>B8                         | C15       | D1<br>D4<br>D9                                |
| Exame de preguntas de desenvolvemento | Preguntas onde o alumno debe expor os seus coñecementos sobre un tema de forma clara e ordenada.<br>Avalíanse os seguintes resultados de aprendizaxe:<br>_ Interpretar e xestionar o aprovisionamento e a loxística de empresas do sector da automoción.<br>_ Interpretar e planificar técnicas de calidade en empresas do sector da automoción.                                                                                                                                                          | 40            | A1<br>A2                      | B1<br>B2<br>B3<br>B4<br>B8             | C15       | D1<br>D2<br>D4<br>D5<br>D6<br>D9              |
| Traballo                              | O alumnado debe realizar un documento no que recolla, describa e analice un tema proposto polos profesores, desenvolvendo e aplicando todos os coñecementos adquiridos en clase.<br>Avalíanse os seguintes resultados de aprendizaxe:<br>_ Interpretar e xestionar proxectos no sector da automoción.<br>_ Manexar equipos humanos do sector da automoción.<br>_ Interpretar e xestionar aspectos ambientais na industria da automoción.<br>_ Interpretar e planificar técnicas de xestión da innovación. | 15            | A1<br>A2<br>A5                | B1<br>B2<br>B3<br>B4<br>B6<br>B7<br>B8 | C2<br>C15 | D1<br>D2<br>D4<br>D5<br>D6<br>D8<br>D9<br>D10 |

---

**Other comments on the Evaluation**

---

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Ningunha proba de avaliación continua poderá superar a puntuación máxima legalmente establecida.

Exame global: O alumnado que o solicite poderá ser avaliado cun único exame no que se poderán avaliar todos os contidos impartidos na materia. Establécese como data tope para solicitar a renuncia á avaliación continua 30 días naturais tras o inicio do curso.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa. O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

---

---

**Bibliografía. Fontes de información**

---

**Basic Bibliography**

**PMBOK 2017**, 6, PROJECT MANAGEMENT INSTITUTE, 2017

**Microsoft Project 2016**, Ediciones eni, 2016

Prado, J.C., García Arca, J., Fernández González, A.J, **Fundamentos de Gestión de la Producción**, 1ª, Dextra, 2020

REDDY, Krishna R.; CAMESELLE, Claudio; ADAMS, Jeffrey A, **Sustainable Engineering: Drivers, Metrics, Tools, and Applications.**, John Wiley & Sons, 2019

**Complementary Bibliography**

**Norma ISO 9001 versión 2015**, 2015

---

---

**Recomendacións**

---

| IDENTIFYING DATA                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |           |      |            |
|-----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|
| Estructura, carrocería e acabados |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |           |      |            |
| Subject                           | Estructura, carrocería e acabados                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |           |      |            |
| Code                              | V04M120V06111                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |           |      |            |
| Study programme                   | Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |           |      |            |
| Descriptors                       | ECTS Credits                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Choose    | Year | Quadmester |
|                                   | 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Mandatory | 1    | 1c         |
| Teaching language                 | Castelán Galego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |           |      |            |
| Department                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |           |      |            |
| Coordinator                       | Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>López Campos, José Ángel                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |           |      |            |
| Lecturers                         | Abellás Rosende, José Carlos<br>Chapela Rodríguez, José Antonio<br>Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>Herrera Tardaguila, Miguel Ángel<br>Iglesia Tejedor, José María de la<br>López Campos, José Ángel<br>Martín Ortega, Elena Beatriz<br>Muiña Otero, Alfonso Benito<br>Orduña Castiñeira, Walter<br>Pérez Pérez, Javier<br>Santísima Trinidad Garcia, Héctor Iván<br>Tielas Macía, Alberto |           |      |            |
| E-mail                            | joseangellopezcampos@uvigo.es<br>avilan@uvigo.es                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |           |      |            |
| Web                               | <a href="http://masterautom.webs.uvigo.es/">http://masterautom.webs.uvigo.es/</a>                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |           |      |            |
| General description               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |           |      |            |

| Resultados de Formación e Aprendizaxe |                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Code                                  |                                                                                                                                                                                                                                              |
| A2                                    | Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo. |
| A5                                    | Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.                                                                             |
| B1                                    | Que os estudantes desenvolvan as capacidades necesarias para a redacción, dirección e desenvolvemento de proxectos no ámbito da automoción.                                                                                                  |
| B2                                    | Que os estudantes adquiran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacións.                                                 |
| B3                                    | Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razoamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.                        |
| B4                                    | Que os estudantes adquiran coñecementos para a realización de medicións, cálculos, valoracións, peritacións, estudos, informes e outros traballos análogos.                                                                                  |
| B5                                    | Que os estudantes logren a destreza no manexo de especificacións, regulamentos e normas de obrigado cumprimento.                                                                                                                             |
| B6                                    | Que os estudantes dispoñan das aptitudes de organización e planificación no ámbito da empresa e outras institucións e organizacións.                                                                                                         |
| B7                                    | Que os estudantes adquiran técnicas de traballo en grupo e de capacidade de liderado para aplicar no ámbito da automoción.                                                                                                                   |
| B8                                    | Que os estudantes adquiran capacidade de análise e síntese.                                                                                                                                                                                  |
| C2                                    | Manexa con habilidade programas informáticos e técnicas de deseño e simulación computacionais para a resolución de problemas no ámbito da enxeñaría da automoción.                                                                           |
| C6                                    | Identifica, diseña e aplica conceptos e tecnoloxías asociados coa carrocería e os acabados do automóbil.                                                                                                                                     |
| D2                                    | Capacidade no uso de tecnoloxías e a xestión da información.                                                                                                                                                                                 |
| D4                                    | Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.                                                                                                                                                                                            |
| D5                                    | Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.                                                                                                                                               |
| D7                                    | Iniciativa e espírito emprendedor.                                                                                                                                                                                                           |
| D9                                    | Motivación pola calidade.                                                                                                                                                                                                                    |

## Resultados previstos na materia

| Expected results from this subject                              | Training and Learning Results                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Identificar, desenvolver e analizar os elementos da carrozaría. | A6<br>A6<br>A2<br>A6<br>A6<br>A6<br>A5<br>B1<br>B2<br>B9<br>B3<br>B4<br>B5<br>B6<br>B7<br>B8<br>B9<br>B9<br>B9<br>B9<br>B9<br>C2<br>C6<br>C18<br>C18<br>C18<br>C18<br>C18<br>D2<br>D4<br>D5<br>D7<br>D9       |
| Identificar, desenvolver e analizar os acabados internos.       | A6<br>A6<br>A2<br>A6<br>A6<br>A6<br>A5<br>B1<br>B2<br>B9<br>B3<br>B4<br>B5<br>B6<br>B7<br>B8<br>B9<br>B9<br>B9<br>B9<br>B9<br>B9<br>C2<br>C6<br>C18<br>C18<br>C18<br>C18<br>C18<br>D2<br>D4<br>D5<br>D7<br>D9 |

Identificar, desenvolver e analizar os acabados externos.

A6  
A2  
A6  
A6  
A5  
B1  
B2  
B3  
B4  
B5  
B6  
B7  
B8  
C2  
C18  
C6  
C18  
C18  
C18  
D2  
D11  
D4  
D5  
D7  
D9  
D11

## Contidos

Topic

1 Funcións e compoñentes externos

2 Funcións e compoñentes de interior

3 Proceso e ferramenta de desenvolvemento de estrutura

4 Conceptos de seguridade

5 Rixidez e durabilidade de carrozaría

6 Desenvolvemento con prototipos virtuais

7 Deseño de carrozaría mediante CAE

8 Análise estrutural da carrozaría mediante CAE

9 Análise aerodinámico da carrozaría mediante CAE

10 Prácticas con ferramentas de desenvolvemento

11 Prácticas de fabricación rápida. Moldes. Matrices

12 Prácticas de exemplos de acabado

## Planificación

|                                           | Class hours | Hours outside the classroom | Total hours |
|-------------------------------------------|-------------|-----------------------------|-------------|
| Estudo de casos                           | 3           | 6                           | 9           |
| Prácticas de laboratorio                  | 12          | 10                          | 22          |
| Saídas de estudo                          | 7           | 5.5                         | 12.5        |
| Resolución de problemas de forma autónoma | 2           | 6                           | 8           |
| Lección maxistral                         | 8           | 9                           | 17          |
| Exame de preguntas obxectivas             | 0.3         | 0                           | 0.3         |
| Exame de preguntas de desenvolvemento     | 0.7         | 0                           | 0.7         |
| Traballo                                  | 0           | 30                          | 30          |
| Resolución de problemas e/ou exercicios   | 0.5         | 0                           | 0.5         |

\*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

## Metodoloxía docente

|                 | Description                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Estudo de casos | Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución. |



|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Prácticas de laboratorio                  | Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc). |
| Saídas de estudo                          | Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.                                                                                                                                                                 |
| Resolución de problemas de forma autónoma | Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.                                                                                            |
| Lección maxistral                         | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudantado teña que desenvolver.                                                                                     |

### Atención personalizada

| Methodologies            | Description                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Estudo de casos          | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.                                                                      |
| Prácticas de laboratorio | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en aulas de informática/laboratorios, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe. |
| Saídas de estudo         | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á da aula (empresas ou outros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.                   |

### Avaliación

|                                         | Description                                                                                                                                                                                                                  | Qualification | Training and Learning Results |                                              |          |                            |
|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------------------|----------------------------------------------|----------|----------------------------|
|                                         |                                                                                                                                                                                                                              |               | A2                            | B2                                           | C6       | D4                         |
| Exame de preguntas obxectivas           | Preguntas de selección entre varias opcións.<br>Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos.                                                                                                                                  | 40            | A2                            | B8                                           |          | D9                         |
| Exame de preguntas de desenvolvemento   | Preguntas onde o alumno debe expor os seus coñecementos sobre un tema de forma clara e ordenada.<br>Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos.                                                                              | 15            | A2<br>A5                      | B1<br>B2<br>B3<br>B4<br>B6<br>B8             |          | D4<br>D5<br>D7             |
| Traballo                                | O alumnado debe realizar un documento no que recolla, describa e analice un tema proposto polo profesor, desenvolvendo e aplicando todos os coñecementos adquiridos en clase.<br>Resultados de aprendizaxe: avalíanse todos. | 20            | A2<br>A5                      | B1<br>B2<br>B3<br>B4<br>B5<br>B6<br>B7<br>B8 | C2<br>C6 | D2<br>D4<br>D5<br>D7<br>D9 |
| Resolución de problemas e/ou exercicios | Avaliación dos exercicios realizados durante as prácticas en aula informática e outros propostos para realizar de forma autónoma.<br>Resultados de aprendizaxe: avalíanse todos.                                             | 25            | A2<br>A5                      | B1<br>B2<br>B3<br>B4<br>B5<br>B6<br>B7<br>B8 | C2<br>C6 | D2<br>D4<br>D5<br>D7<br>D9 |

### Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Ningunha proba de avaliación continua poderá superar a puntuación máxima legalmente establecida.

Exame global: O alumnado que o solicite poderá ser avaliado cun único exame no que se poderán avaliar todos os contidos impartidos na materia. Establécese como data tope para solicitar a renuncia á avaliación continua 30 días naturais tras o inicio do curso.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar

un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerárase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa. O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

---

## **Bibliografía. Fontes de información**

### **Basic Bibliography**

### **Complementary Bibliography**

Julian Weber, **Automotive Development Processes**, SPRINGER,

Lee, Yung-Li; Pan, Jwo; Hathaway, Richard; Barkey, **Fatigue Testing and Analysis: Theory and Practice**, Butterworth-Heinemann, 2004

Donald E. Malen, **Fundamentals of Automobile Body Structure Design**, SAE International,

Jason C. Brown, A. John Robertson, Stan T. Serpento, **Motor Vehicle Structures : Concepts and Fundamentals**, Society of Automotive Engineers, 2001

J. Katz., **New Directions in Race Car Aerodynamics**, Bentley, 2006

J. Katz & Plotkin., **Low Speed Aerodynamics**, Cambridge University Press, 2001

Homsy et al, **Mecánica de Fluidos Multimedia**, Cambridge University Press, 2000

BLAZEK, J., **Computational Fluid Dynamics: Principles and Applications**, Elsevier, 2001

FERZIGER, J., MILOVAN, P., **Computational Methods for fluid Dynamics**, 2ª, Springer, 1999

---

## **Recomendacións**

| IDENTIFYING DATA             |                                                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|
| <b>Sistema motopropulsor</b> |                                                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Subject                      | Sistema motopropulsor                                                                                                                                                                                                  |           |      |            |
| Code                         | V04M120V06112                                                                                                                                                                                                          |           |      |            |
| Study programme              | Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Descriptors                  | ECTS Credits                                                                                                                                                                                                           | Choose    | Year | Quadmester |
|                              | 4                                                                                                                                                                                                                      | Mandatory | 1    | 1c         |
| Teaching language            | Castelán Galego                                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Department                   |                                                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Coordinator                  | Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>Porteiro Fresco, Jacobo                                                                                                                                                               |           |      |            |
| Lecturers                    | Chapela López, Sergio<br>Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>Patiño Vilas, David<br>Porteiro Fresco, Jacobo<br>Rodríguez Viéitez, Rubén<br>Sánchez Pons, Francisco<br>Valencia Salgado, Marcial<br>Varela Barreras, Jorge |           |      |            |
| E-mail                       | porteur@uvigo.es<br>avilan@uvigo.es                                                                                                                                                                                    |           |      |            |
| Web                          | <a href="http://masterautom.webs.uvigo.es/">http://masterautom.webs.uvigo.es/</a>                                                                                                                                      |           |      |            |
| General description          | Sistemas *motopropulsores para automoción                                                                                                                                                                              |           |      |            |

### Resultados de Formación e Aprendizaxe

|      |                                                                                                                                                                                                                                              |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Code |                                                                                                                                                                                                                                              |
| A1   | Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.                                                                 |
| A2   | Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo. |
| A5   | Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.                                                                             |
| B1   | Que os estudantes desenvolvan as capacidades necesarias para a redacción, dirección e desenvolvemento de proxectos no ámbito da automoción.                                                                                                  |
| B2   | Que os estudantes adquiran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacións.                                                 |
| B3   | Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razoamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.                        |
| B4   | Que os estudantes adquiran coñecementos para a realización de medicións, cálculos, valoracións, peritacións, estudos, informes e outros traballos análogos.                                                                                  |
| B5   | Que os estudantes logren a destreza no manexo de especificacións, regulamentos e normas de obrigado cumprimento.                                                                                                                             |
| B8   | Que os estudantes adquiran capacidade de análise e síntese.                                                                                                                                                                                  |
| C2   | Manexa con habilidade programas informáticos e técnicas de deseño e simulación computacionais para a resolución de problemas no ámbito da enxeñaría da automoción.                                                                           |
| C7   | Selecciona e desenvolve o deseño conceptual dun sistema motopropulsor (térmico, híbrido ou eléctrico) que se adecúe aos requisitos específicos dun vehículo automóbil.                                                                       |
| C15  | Posúe e manexa con habilidade conceptos de xestión de proxectos, xestión da innovación, loxística, calidade, recursos humanos e medioambiente empregados na industria da automoción.                                                         |
| D3   | Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.                                                                                                                                                                                     |
| D4   | Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.                                                                                                                                                                                            |
| D5   | Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.                                                                                                                                               |
| D6   | Comunicación oral e escrita na propia lingua.                                                                                                                                                                                                |
| D7   | Iniciativa e espírito emprendedor.                                                                                                                                                                                                           |
| D9   | Motivación pola calidade.                                                                                                                                                                                                                    |

### Resultados previstos na materia

|                                    |                               |
|------------------------------------|-------------------------------|
| Expected results from this subject | Training and Learning Results |
|------------------------------------|-------------------------------|

|                                                                                                                                |                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| Asimilar as particularidades técnicas, as vantaxes e os inconvenientes dos diferentes sistemas motopropulsores                 | A1<br>A2<br>B1<br>B2<br>B3<br>B4<br>B8<br>C7<br>D3<br>D4<br>D6<br>D9                          |
| Escoller e dimensionar os compoñentes principais do sistema motopropulsor que se adecúen aos requisitos dun vehículo automóbil | A1<br>A2<br>A5<br>B1<br>B2<br>B4<br>B5<br>B8<br>C2<br>C7<br>C15<br>D3<br>D4<br>D5<br>D7<br>D9 |
| Seleccionar e dimensionar as baterías de vehículos híbridos e eléctricos                                                       | A1<br>A2<br>A5<br>B1<br>B2<br>B4<br>B5<br>B8<br>C2<br>C7<br>C15<br>D3<br>D4<br>D5<br>D7<br>D9 |

## Contidos

|                                                       |
|-------------------------------------------------------|
| Topic                                                 |
| 1 Compoñentes principais do sistema motopropulsor     |
| 2 Integración no vehículo                             |
| 3 Arquitectura do sistema motopropulsor               |
| 4 Sistemas motopropulsores térmicos                   |
| 5 Sistemas motopropulsores híbridos                   |
| 6 Prácticas de AVL sistemas motopropulsores térmicos  |
| 7 Validación e Ciclos de ensaio/homologación          |
| 8 Introducción ao vehículo eléctrico                  |
| 9 Compoñentes: Motores, inversores, cadea de tracción |
| 10 Baterías e sistemas de xestión da enerxía          |
| 11 Sistemas de recarga                                |
| 12 Validación sistema moto-propulsor eléctrico        |

## Planificación

|                          | Class hours | Hours outside the classroom | Total hours |
|--------------------------|-------------|-----------------------------|-------------|
| Prácticas de laboratorio | 2           | 3                           | 5           |

|                             |    |    |    |
|-----------------------------|----|----|----|
| Saídas de estudo            | 2  | 4  | 6  |
| Prácticas con apoio das TIC | 2  | 5  | 7  |
| Traballo tutelado           | 3  | 4  | 7  |
| Lección maxistral           | 24 | 51 | 75 |

\*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

### Metodoloxía docente

|                             | Description                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Prácticas de laboratorio    | Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentaiss relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc). |
| Saídas de estudo            | Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.                                                                                                                                                                  |
| Prácticas con apoio das TIC | Actividades de aplicación do coñecemento nun contexto determinado e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais en relación coa materia a través do TIC.                                                                                                               |
| Traballo tutelado           | Os estudantes, de maneira individual ou en grupo, elaboran un documento sobre a temática da materia.                                                                                                                                                                              |
| Lección maxistral           | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudantado teña que desenvolver.                                                                                      |

### Atención personalizada

| Methodologies               | Description                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Prácticas de laboratorio    | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en aulas de informática/laboratorios, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe. |
| Saídas de estudo            | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á da aula (empresas ou outros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.                   |
| Prácticas con apoio das TIC | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en aulas de informática, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.              |
| Traballo tutelado           | O profesor guía aos alumnos na realización dun traballo.                                                                                                                                                                                                                                                                |

### Avaliación

| Description                                                                          | Qualification | Training and Learning Results |    |     |    |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------------------|----|-----|----|--|
| Traballo tuteladoRealización de traballos nos que se abordan os contidos da materia. | 100           | A1                            | B1 | C2  | D3 |  |
|                                                                                      |               | A2                            | B2 | C7  | D4 |  |
|                                                                                      |               | A5                            | B3 | C15 | D5 |  |
|                                                                                      |               |                               | B4 |     | D6 |  |
|                                                                                      |               |                               | B5 |     | D7 |  |
|                                                                                      |               |                               | B8 |     | D9 |  |
|                                                                                      |               |                               |    |     |    |  |
|                                                                                      |               |                               |    |     |    |  |

### Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Ningunha proba de avaliación continua poderá superar a puntuación máxima legalmente establecida.

Exame global: O alumnado que o solicite poderá ser avaliado cun único exame no que se poderán avaliar todos os contidos impartidos na materia. Establécese como data tope para solicitar a renuncia á avaliación continua 30 días naturais tras o inicio do curso.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa. O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación

da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

---

### **Bibliografía. Fontes de información**

#### **Basic Bibliography**

John B. Heywood, **Internal combustion engine fundamentals book**, 2ª, McGraw-Hill Education, 2018

Kevin L. Hoag, **Vehicular engine design Book**, Springer, 2016

John G. Hayes G. Abas Goodarzi, **Electric Powertrain: Energy Systems, Power Electronics and Drives for Hybrid, Electric and Fuel Cell Vehicles**, 1ª, John Wiley & Sons Ltd., 2017

#### **Complementary Bibliography**

---

### **Recomendacións**

| IDENTIFYING DATA    |                                                                                                                                                                                          |           |      |            |
|---------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|
| <b>Estampación</b>  |                                                                                                                                                                                          |           |      |            |
| Subject             | Estampación                                                                                                                                                                              |           |      |            |
| Code                | V04M120V06113                                                                                                                                                                            |           |      |            |
| Study programme     | Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción                                                                                                                                          |           |      |            |
| Descriptors         | ECTS Credits                                                                                                                                                                             | Choose    | Year | Quadmester |
|                     | 3                                                                                                                                                                                        | Mandatory | 1    | 1c         |
| Teaching language   | Castelán Galego                                                                                                                                                                          |           |      |            |
| Department          |                                                                                                                                                                                          |           |      |            |
| Coordinator         | Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>Feijó Vázquez, Iria                                                                                                                                     |           |      |            |
| Lecturers           | Cantón Blanco, Gerardo<br>Castro Alonso, José Ángel<br>Feijó Vázquez, Iria<br>Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>López Campos, José Ángel<br>Padilla Lorenzo, Pedro<br>Pérez Núñez, Manuel |           |      |            |
| E-mail              | ifeijoo@uvigo.es<br>avilan@uvigo.es                                                                                                                                                      |           |      |            |
| Web                 | <a href="http://masterautom.webs.uvigo.es/">http://masterautom.webs.uvigo.es/</a>                                                                                                        |           |      |            |
| General description | Procesos e materiais de estampaxe na industria da automoción.                                                                                                                            |           |      |            |

### Resultados de Formación e Aprendizaxe

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Code |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| A3   | Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos. |
| B2   | Que os estudantes adquiran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacións.                                                                                                 |
| B5   | Que os estudantes logren a destreza no manexo de especificacións, regulamentos e normas de obrigado cumprimento.                                                                                                                                                                             |
| B6   | Que os estudantes dispoñan das aptitudes de organización e planificación no ámbito da empresa e outras institucións e organizacións.                                                                                                                                                         |
| B8   | Que os estudantes adquiran capacidade de análise e síntese.                                                                                                                                                                                                                                  |
| C3   | Posúe unha visión xeral dos fundamentos metalúrxicos da deformación plástica, así como dos procesos de conformado dos materiais máis utilizados na automoción para utilizar con éxito as tecnoloxías de materiais.                                                                           |
| C11  | Posúe unha visión xeral dos procesos de estampaxe como parte das técnicas produtivas empregadas na industria da automoción.                                                                                                                                                                  |
| C15  | Posúe e manexa con habilidade conceptos de xestión de proxectos, xestión da innovación, loxística, calidade, recursos humanos e medioambiente empregados na industria da automoción.                                                                                                         |
| D1   | Capacidade para desenvolver habilidades intelectuais, organizativas e comunicativas adecuadas ao traballo académico e profesional.                                                                                                                                                           |
| D3   | Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.                                                                                                                                                                                                                                     |
| D9   | Motivación pola calidade.                                                                                                                                                                                                                                                                    |

### Resultados previstos na materia

| Expected results from this subject                                          | Training and Learning Results                       |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|
| Identificar e analizar os procesos de estampaxe na industria da automoción. | A3<br>B2<br>B6<br>B8<br>C3<br>C11<br>D1<br>D3<br>D9 |

Identificar e analizar os útiles e a maquinaria empregados nos procesos de estampaxe da industria da automoción.

A3  
B2  
B5  
B6  
B8  
C3  
C11  
C15  
D1  
D3  
D9

## Contidos

Topic

- 1 Aceiros para ferramentas de estampaxe
- 2 Útiles en estampaxe
- 3 Máquinas de proceso en estampaxe
- 4 Manipulacións en embutición
- 5 Loxística en estampaxe
- 6 Simulación FEM en procesos de estampaxe

## Planificación

|                                         | Class hours | Hours outside the classroom | Total hours |
|-----------------------------------------|-------------|-----------------------------|-------------|
| Saídas de estudo                        | 10          | 10                          | 20          |
| Estudo de casos                         | 2.5         | 1                           | 3.5         |
| Traballo tutelado                       | 3           | 3                           | 6           |
| Lección maxistral                       | 9           | 30                          | 39          |
| Resolución de problemas e/ou exercicios | 0           | 6                           | 6           |
| Exame de preguntas obxectivas           | 0.5         | 0                           | 0.5         |

\*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

## Metodoloxía docente

|                   | Description                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Saídas de estudo  | Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.                                                                                                                              |
| Estudo de casos   | Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adestrarse en procedementos alternativos de solución. |
| Traballo tutelado | O alumnado, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc.                                             |
| Lección maxistral | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudiantado teña que desenvolver.                                                 |

## Atención personalizada

| Methodologies     | Description                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Saídas de estudo  | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á da aula (empresas ou outros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe. |
| Estudo de casos   | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.                                                    |
| Traballo tutelado | O profesor guía aos alumnos na realización dun traballo que versa sobre contidos da materia                                                                                                                                                                                                           |

## Avaliación

|                                         | Description                                                                                                                                                                      | Qualification | Training and Learning Results                                    |
|-----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|------------------------------------------------------------------|
| Resolución de problemas e/ou exercicios | Avaliación dos exercicios realizados durante as prácticas en aula informática e outros propostos para realizar de forma autónoma.<br>Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos. | 30            | A3<br>B2<br>B5<br>B6<br>B8<br>C3<br>C11<br>C15<br>D1<br>D3<br>D9 |



|                                  |                                                                                             |    |    |          |                  |          |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|----|----|----------|------------------|----------|
| Exame de preguntas<br>obxectivas | Preguntas de selección entre varias opcións.<br>Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos. | 70 | A3 | B2<br>B8 | C3<br>C11<br>C15 | D1<br>D3 |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|----|----|----------|------------------|----------|

---

### Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Ningunha proba de avaliación continua poderá superar a puntuación máxima legalmente establecida.

Exame global: O alumnado que o solicite poderá ser avaliado cun único exame no que se poderán avaliar todos os contidos impartidos na materia. Establécese como data tope para solicitar a renuncia á avaliación continua 30 días naturais tras o inicio do curso.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa. O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

---

### Bibliografía. Fontes de información

#### Basic Bibliography

#### Complementary Bibliography

---

### Recomendacións

| IDENTIFYING DATA    |                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|
| <b>Ferraxe</b>      |                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Subject             | Ferraxe                                                                                                                                                                                |           |      |            |
| Code                | V04M120V06114                                                                                                                                                                          |           |      |            |
| Study programme     | Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción                                                                                                                                        |           |      |            |
| Descriptors         | ECTS Credits                                                                                                                                                                           | Choose    | Year | Quadmester |
|                     | 3                                                                                                                                                                                      | Mandatory | 1    | 1c         |
| Teaching language   | Castelán Galego                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Department          |                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Coordinator         | Collazo Fernández, Antonio<br>Fernández Vilán, Ángel Manuel                                                                                                                            |           |      |            |
| Lecturers           | Collazo Fernández, Antonio<br>Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>Lozano Lozano, Luis Manuel<br>Martínez Castañeda, Cristina Isabel<br>Puga Formigo, Manuel<br>Riveiro Rodríguez, Antonio |           |      |            |
| E-mail              | acollazo@uvigo.es<br>avilan@uvigo.es                                                                                                                                                   |           |      |            |
| Web                 | <a href="http://masterautom.webs.uvigo.es/">http://masterautom.webs.uvigo.es/</a>                                                                                                      |           |      |            |
| General description | Procesos propios da zona de ferraxe nunha planta de produción.                                                                                                                         |           |      |            |

### Resultados de Formación e Aprendizaxe

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Code |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| A3   | Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos. |
| B2   | Que os estudantes adquiran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacións.                                                                                                 |
| B5   | Que os estudantes logren a destreza no manexo de especificacións, regulamentos e normas de obrigado cumprimento.                                                                                                                                                                             |
| B6   | Que os estudantes dispoñan das aptitudes de organización e planificación no ámbito da empresa e outras institucións e organizacións.                                                                                                                                                         |
| B8   | Que os estudantes adquiran capacidade de análise e síntese.                                                                                                                                                                                                                                  |
| C3   | Posúe unha visión xeral dos fundamentos metalúrxicos da deformación plástica, así como dos procesos de conformado dos materiais máis utilizados na automoción para utilizar con éxito as tecnoloxías de materiais.                                                                           |
| C12  | Posúe unha visión xeral dos procesos de ferraxe como parte das técnicas produtivas empregadas na industria da automoción.                                                                                                                                                                    |
| C15  | Posúe e manexa con habilidade conceptos de xestión de proxectos, xestión da innovación, loxística, calidade, recursos humanos e medioambiente empregados na industria da automoción.                                                                                                         |
| D1   | Capacidade para desenvolver habilidades intelectuais, organizativas e comunicativas adecuadas ao traballo académico e profesional.                                                                                                                                                           |
| D3   | Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.                                                                                                                                                                                                                                     |
| D9   | Motivación pola calidade.                                                                                                                                                                                                                                                                    |

### Resultados previstos na materia

| Expected results from this subject                                        | Training and Learning Results |
|---------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| Identificar e analizar os procesos de ferraxe na industria da automoción. | A3                            |
|                                                                           | B2                            |
|                                                                           | B6                            |
|                                                                           | B8                            |
|                                                                           | C3                            |
|                                                                           | C12                           |
|                                                                           | D1                            |
|                                                                           | D3                            |
|                                                                           | D9                            |

|                                                                                                              |                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|
| Identificar e analizar as técnicas de unión empregadas nos procesos de ferraxe na industria da automoción.   | A3<br>B2<br>B5<br>B6<br>B8<br>C3<br>C12<br>C15<br>D1<br>D3<br>D9 |
| Identificar e analizar os medios empregados nos procesos de ferraxe na industria da automoción.              | A3<br>B2<br>B6<br>B8<br>C3<br>C12<br>D1<br>D3<br>D9              |
| Identificar e analizar as técnicas de calidade empregadas nos procesos de ferraxe na industria da automoción | A3<br>B2<br>B5<br>B6<br>B8<br>C3<br>C12<br>C15<br>D1<br>D3<br>D9 |

## Contidos

### Topic

1 Introducción á zona de ferraxe

2 Concepción do proceso

3 Procesos de soldeo

3.1 Soldadura por arco eléctrico

3.2 soldadura por resistencia e soldadura forte

3.3 Soldadura láser

4 Presas. Maquetas. Robots

5 Clinchado. Engastado. Aparafusado

6 Calidade en ferraxe

7 Retoques

## Planificación

|                               | Class hours | Hours outside the classroom | Total hours |
|-------------------------------|-------------|-----------------------------|-------------|
| Lección maxistral             | 12          | 23                          | 35          |
| Saídas de estudo              | 10          | 21                          | 31          |
| Estudo de casos               | 2.5         | 6                           | 8.5         |
| Exame de preguntas obxectivas | 0.5         | 0                           | 0.5         |

\*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

## Metodoloxía docente

|                   | Description                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lección maxistral | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudiantado teña que desenvolver.                                                |
| Saídas de estudo  | Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.                                                                                                                             |
| Estudo de casos   | Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución. |

## Atención personalizada

### Methodologies Description

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Saídas de estudo | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á da aula (empresas ou outros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe. |
| Estudo de casos  | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.                                                    |

| Avaliación                    |                                              |               |                               |    |     |    |
|-------------------------------|----------------------------------------------|---------------|-------------------------------|----|-----|----|
|                               | Description                                  | Qualification | Training and Learning Results |    |     |    |
| Exame de preguntas obxectivas | Preguntas de selección entre varias opcións. | 100           | A3                            | B2 | C3  | D1 |
|                               | Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos.  |               |                               | B5 | C12 | D3 |
|                               |                                              |               |                               | B6 | C15 | D9 |
|                               |                                              |               |                               | B8 |     |    |

#### Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Ningunha proba de avaliación continua poderá superar a puntuación máxima legalmente establecida.

Exame global: O alumnado que o solicite poderá ser avaliado cun único exame no que se poderán avaliar todos os contidos impartidos na materia. Establécese como data tope para solicitar a renuncia á avaliación continua 30 días naturais tras o inicio do curso.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa.

O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

#### Bibliografía. Fontes de información

##### Basic Bibliography

Reina Gómez, M, **Soldadura de los aceros. Aplicaciones**, 5, Weld-Work, 2012

Hernández Riesco, G, **Manual del soldador (Capítulos 1,13,16,17,19)**, Cesol, 2014

Fº Abad Gómez, José Mª Bisbe Fábregas, **Manual Abad-Bisbe para la Soldadura por Resistencia (Capítulos1-5)**, AUTOR-EDITOR, 2002

M. Dorronsoro, **La tecnología laser. Fundamentos, aplicaciones tendencias**, McGraw-Hill, 1996

Katayama, Seiji, **Handbook of laser welding technologies.**, Elsevier, 2013

##### Complementary Bibliography

Giachino, J.W.; Weeks, W, **Técnica y práctica de la soldadura**, 1, Reverté,

William Hines, Douglas Montgomery y otros., **Probabilidad y estadística para ingeniería y administración**, Cesca, 1992

Lawrence, Jonathan R, **Advances in laser materials processing: technology, research and applications**, Woodhead Publishing, 2017

#### Recomendacións

| <b>IDENTIFYING DATA</b>    |                                                                                                                                                                                                                                      |           |      |            |
|----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|
| <b>Ensaio e validación</b> |                                                                                                                                                                                                                                      |           |      |            |
| Subject                    | Ensaio e validación                                                                                                                                                                                                                  |           |      |            |
| Code                       | V04M120V06217                                                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Study programme            | Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción                                                                                                                                                                                      |           |      |            |
| Descriptors                | ECTS Credits                                                                                                                                                                                                                         | Choose    | Year | Quadmester |
|                            | 3                                                                                                                                                                                                                                    | Mandatory | 1    | 2c         |
| Teaching language          | Castelán Galego                                                                                                                                                                                                                      |           |      |            |
| Department                 |                                                                                                                                                                                                                                      |           |      |            |
| Coordinator                | Fernández Vilán, Ángel Manuel                                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Lecturers                  | Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>García Ballesteros, Samuel<br>Martínez Caneiro, Fernando<br>Nogueiras Meléndez, Andres Augusto<br>Pérez Pérez, Javier<br>Rivero Graña, Eduardo<br>Torres Fernández, Enrique<br>Yáñez Alfonso, Pablo |           |      |            |
| E-mail                     | avilan@uvigo.es                                                                                                                                                                                                                      |           |      |            |
| Web                        | <a href="http://masterautom.webs.uvigo.es/">http://masterautom.webs.uvigo.es/</a>                                                                                                                                                    |           |      |            |
| General description        | Técnicas de ensaio e *validación de modelos na enxeñaría de produto na automoción.                                                                                                                                                   |           |      |            |

### Resultados de Formación e Aprendizaxe

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Code |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| A1   | Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.                                                                                                                 |
| A2   | Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.                                                 |
| A3   | Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos. |
| B1   | Que os estudantes desenvolvan as capacidades necesarias para a redacción, dirección e desenvolvemento de proxectos no ámbito da automoción.                                                                                                                                                  |
| B3   | Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razoamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.                                                                        |
| B4   | Que os estudantes adquiran coñecementos para a realización de medicións, cálculos, valoracións, peritacións, estudos, informes e outros traballos análogos.                                                                                                                                  |
| B6   | Que os estudantes dispoñan das aptitudes de organización e planificación no ámbito da empresa e outras institucións e organizacións.                                                                                                                                                         |
| B8   | Que os estudantes adquiran capacidade de análise e síntese.                                                                                                                                                                                                                                  |
| C5   | Posúe e manexa técnicas de desenvolvemento, ensaio e validación de vehículos no ámbito da automoción.                                                                                                                                                                                        |
| C8   | Identifica os elementos mecánicos que compoñen un vehículo e analiza a súa dinámica para comprender o seu comportamento.                                                                                                                                                                     |
| C15  | Posúe e manexa con habilidade conceptos de xestión de proxectos, xestión da innovación, loxística, calidade, recursos humanos e medioambiente empregados na industria da automoción.                                                                                                         |
| D2   | Capacidade no uso de tecnoloxías e a xestión da información.                                                                                                                                                                                                                                 |
| D4   | Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.                                                                                                                                                                                                                                            |
| D5   | Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.                                                                                                                                                                                               |
| D6   | Comunicación oral e escrita na propia lingua.                                                                                                                                                                                                                                                |
| D7   | Iniciativa e espírito emprendedor.                                                                                                                                                                                                                                                           |
| D9   | Motivación pola calidade.                                                                                                                                                                                                                                                                    |

### Resultados previstos na materia

|                                    |                               |
|------------------------------------|-------------------------------|
| Expected results from this subject | Training and Learning Results |
|------------------------------------|-------------------------------|

Identificar, analizar e aplicar técnicas de ensaio e validación

A1  
A2  
A3  
B1  
B3  
B8  
C5  
C8  
C15  
D2  
D4  
D6  
D7  
D9

Manexar técnicas computacionais enfocadas ao deseño, ensaio e validación de vehículos.

A1  
A2  
A3  
B1  
B3  
B4  
B6  
B8  
C5  
C15  
D2  
D4  
D5  
D7  
D9

## Contidos

Topic

1 Introducción a ensaios

2 Ensaio físicos

3 Ensaio de seguridade

4 Desenvolvemento de métodos de ensaios de fiabilidade

5 Ensaio regulamentarios de abrintes

6 Ensaio de carrozaría, acabados internos e externos

7 Ensaio de compatibilidade electromagnética

8 Ensaio mediante CAE de vibración e acústicos

## Planificación

|                                         | Class hours | Hours outside the classroom | Total hours |
|-----------------------------------------|-------------|-----------------------------|-------------|
| Lección maxistral                       | 8           | 14.5                        | 22.5        |
| Estudo de casos                         | 7           | 7.5                         | 14.5        |
| Prácticas de laboratorio                | 2           | 2                           | 4           |
| Saídas de estudo                        | 7           | 3                           | 10          |
| Exame de preguntas obxectivas           | 0.5         | 0                           | 0.5         |
| Traballo                                | 0           | 17                          | 17          |
| Resolución de problemas e/ou exercicios | 0           | 6.5                         | 6.5         |

\*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

## Metodoloxía docente

|                          | Description                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lección maxistral        | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudantado teña que desenvolver.                                                                                    |
| Estudo de casos          | Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.                                    |
| Prácticas de laboratorio | Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc) |

|                  |                                                                                                                  |
|------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Saídas de estudo | Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo. |
|------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### Atención personalizada

| Methodologies            | Description                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Saídas de estudo         | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á da aula (empresas ou outros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.                   |
| Estudo de casos          | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.                                                                      |
| Prácticas de laboratorio | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en aulas de informática/laboratorios, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe. |

### Avaliación

|                                         | Description                                                                                                                                                                                                                  | Qualification | Training and Learning Results |                            |                 |                                  |
|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------------------|----------------------------|-----------------|----------------------------------|
|                                         |                                                                                                                                                                                                                              |               | A1                            | B6                         | C5              | D4                               |
| Exame de preguntas obxectivas           | Preguntas de selección entre varias opcións.<br>Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos.                                                                                                                                  | 35            |                               | B8                         | C8              | D9                               |
|                                         |                                                                                                                                                                                                                              |               |                               | C15                        |                 |                                  |
| Traballo                                | O alumnado debe realizar un documento no que recolla, describa e analice un tema proposto polo profesor, desenvolvendo e aplicando todos os coñecementos adquiridos en clase.<br>Resultados de aprendizaxe: avalíanse todos. | 35            | A1<br>A2<br>A3                | B1<br>B3<br>B4<br>B6<br>B8 | C5<br>C8<br>C15 | D2<br>D4<br>D5<br>D6<br>D7<br>D9 |
| Resolución de problemas e/ou exercicios | Avaliación dos exercicios realizados durante as prácticas en aula informática e outros propostos para realizar de forma autónoma.<br>Resultados de aprendizaxe: avalíanse todos.                                             | 30            | A1<br>A2<br>A3                | B1<br>B3<br>B4<br>B6<br>B8 | C5<br>C8<br>C15 | D2<br>D4<br>D5<br>D6<br>D7<br>D9 |

### Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Ningunha proba de avaliación continua poderá superar a puntuación máxima legalmente establecida.

Exame global: O alumnado que o solicite poderá ser avaliado cun único exame no que se poderán avaliar todos os contidos impartidos na materia. Establécese como data tope para solicitar a renuncia á avaliación continua 30 días naturais tras o inicio do curso.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerárase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa. O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

### Bibliografía. Fontes de información

#### Basic Bibliography

#### Complementary Bibliography

**Eurolex:** <http://eur-lex.europa.eu/es/index.htm>,

**UNECE:** <http://live.unece.org/trans/main/welcwp29.html>,

**Euro NCAP:** <http://es.euroncap.com/es/home.aspx>,

**Directiva 2007/46/CE del Parlamento Europeo y del Consejo, de 5 de septiembre de 2007, por la que se crea un marco para la homologación de los vehículos de motor y de los remolques, sistemas, componen,**

<http://europa.eu/>,

---

---

## Recomendacións

---



| IDENTIFYING DATA    |                                                                                   |           |      |            |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|
| Dinámica vehicular  |                                                                                   |           |      |            |
| Subject             | Dinámica vehicular                                                                |           |      |            |
| Code                | V04M120V06218                                                                     |           |      |            |
| Study programme     | Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción                                   |           |      |            |
| Descriptors         | ECTS Credits                                                                      | Choose    | Year | Quadmester |
|                     | 3                                                                                 | Mandatory | 1    | 2c         |
| Teaching language   | Castelán Galego                                                                   |           |      |            |
| Department          |                                                                                   |           |      |            |
| Coordinator         | Izquierdo Belmonte, Pablo<br>Fernández Vilán, Ángel Manuel                        |           |      |            |
| Lecturers           | Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>Izquierdo Belmonte, Pablo<br>Sáez Tort, Alberto  |           |      |            |
| E-mail              | pabloizquierdob@uvigo.es<br>avilan@uvigo.es                                       |           |      |            |
| Web                 | <a href="http://masterautom.webs.uvigo.es/">http://masterautom.webs.uvigo.es/</a> |           |      |            |
| General description | Análise do comportamento dinámico do automóv.                                     |           |      |            |

| Resultados de Formación e Aprendizaxe |                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Code                                  |                                                                                                                                                                                                                                              |
| A2                                    | Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo. |
| A4                                    | Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.                                                 |
| A5                                    | Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.                                                                             |
| B1                                    | Que os estudantes desenvolvan as capacidades necesarias para a redacción, dirección e desenvolvemento de proxectos no ámbito da automoción.                                                                                                  |
| B4                                    | Que os estudantes adquiran coñecementos para a realización de medicións, cálculos, valoracións, peritacións, estudos, informes e outros traballos análogos.                                                                                  |
| B5                                    | Que os estudantes logren a destreza no manexo de especificacións, regulamentos e normas de obrigado cumprimento.                                                                                                                             |
| B8                                    | Que os estudantes adquiran capacidade de análise e síntese.                                                                                                                                                                                  |
| C2                                    | Manexa con habilidade programas informáticos e técnicas de deseño e simulación computacionais para a resolución de problemas no ámbito da enxeñaría da automoción.                                                                           |
| C5                                    | Posúe e manexa técnicas de desenvolvemento, ensaio e validación de vehículos no ámbito da automoción.                                                                                                                                        |
| C8                                    | Identifica os elementos mecánicos que compoñen un vehículo e analiza a súa dinámica para comprender o seu comportamento.                                                                                                                     |
| D4                                    | Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.                                                                                                                                                                                            |
| D9                                    | Motivación pola calidade.                                                                                                                                                                                                                    |

| Resultados previstos na materia                                        |                                        |
|------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| Expected results from this subject                                     | Training and Learning Results          |
| Examinar o comportamento de pneumáticos e a súa influencia na dinámica | A2<br>B5<br>B8<br>C5<br>C8<br>D4<br>D9 |

|                                                                                                                              |                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Identificar elementos e tipos de suspensións en automoción.                                                                  | A6<br>A2<br>B9<br>B1<br>B8<br>B9<br>C18<br>C5<br>C18<br>C8<br>D4                                                                       |
| Identificar os principais sistemas de control de chasis e avaliar o seu funcionamento básico.                                | A2<br>A4<br>B4<br>B5<br>B8<br>C5<br>C8<br>D4<br>D9                                                                                     |
| Avaliar o comportamento dinámico dun vehículo, as súas restricións, así como a influencia do axuste por elementos do chasis. | A2<br>A4<br>A5<br>B1<br>B9<br>B9<br>B9<br>B9<br>B5<br>B9<br>B8<br>C2<br>C5<br>C8<br>C18<br>C18<br>C18<br>D11<br>D11<br>D11<br>D4<br>D9 |

## Contidos

### Topic

|                                                                                 |                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 Dinámica vehicular. Fundamentos                                               | 1.1 Introducción<br>1.2 Dinámica lonxitudinal: prestacións e freado<br>1.3 Dinámica lateral: sistema de dirección<br>1.4 Dinámica vertical: sistema de suspensión |
| 2 Pneumáticos, suspensións                                                      |                                                                                                                                                                   |
| 3 Freos, sistemas unión ao chan, axuda á dinámica. Ensaio e validacións         |                                                                                                                                                                   |
| 4 Prácticas con ferramentas de dinámica vehicular. Exemplos en pistas de probas |                                                                                                                                                                   |

## Planificación

|                               | Class hours | Hours outside the classroom | Total hours |
|-------------------------------|-------------|-----------------------------|-------------|
| Saídas de estudo              | 2           | 2                           | 4           |
| Prácticas con apoio das TIC   | 3           | 5                           | 8           |
| Resolución de problemas       | 7.5         | 15                          | 22.5        |
| Lección maxistral             | 12          | 28                          | 40          |
| Exame de preguntas obxectivas | 0           | 0.5                         | 0.5         |

\*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

## Metodoloxía docente

| Description |
|-------------|
|-------------|

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Saídas de estudo            | Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo                                                                                                                                                                   |
| Prácticas con apoio das TIC | Actividades de aplicación do coñecemento nun contexto determinado e de adquisición de habilidades básicas e prodementais en relación coa materia a través do TIC.                                                                                                                 |
| Resolución de problemas     | Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolverlos e chegar a unha solución adecuada ou correcta mediante a aplicación dos coñecementos aprendidos en clase. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral. |
| Lección maxistral           | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudantado teña que desenvolver.                                                                                      |

### Atención personalizada

| Methodologies               | Description                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Saídas de estudo            | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á da aula (empresas ou outros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.      |
| Prácticas con apoio das TIC | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en aulas de informática, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe. |
| Resolución de problemas     | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.                                                         |

### Avaliación

|                               | Description                                                                                                                                                                      | Qualification | Training and Learning Results |                      |                |          |
|-------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------------------|----------------------|----------------|----------|
| Resolución de problemas       | Avaliación dos exercicios realizados durante as prácticas en aula informática e outros propostos para realizar de forma autónoma.<br>Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos. | 50            | A2<br>A4<br>A5                | B1<br>B4<br>B5<br>B8 | C2<br>C5<br>C8 | D4<br>D9 |
| Exame de preguntas obxectivas | Preguntas de selección entre varias opcións.<br>Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos.                                                                                      | 50            | A2                            | B8                   | C5<br>C8       | D4<br>D9 |

### Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Ningunha proba de avaliación continua poderá superar a puntuación máxima legalmente establecida.

Exame global: O alumnado que o solicite poderá ser avaliado cun único exame no que se poderán avaliar todos os contidos impartidos na materia. Establécese como data tope para solicitar a renuncia á avaliación continua 30 días naturais tras o inicio do curso.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

### Bibliografía. Fontes de información

#### Basic Bibliography

Pablo Luque, **Ingeniería del automóvil : sistemas y comportamiento dinámico**, Thomson, 2004

Manuel Arias-Paz, **Manual de Automóviles**, Dossat, 2001

#### Complementary Bibliography

Cascajosa Soriano, Manuel, **Ingeniería de vehículos: sistemas y cálculos**, Tébar, 2007

José Font Mezquita, **Tratado sobre automóviles**, UPV, 2006

### Recomendacións

| IDENTIFYING DATA                   |                                                                                                                                                                                                    |           |      |            |
|------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|
| Sistemas eléctricos e electrónicos |                                                                                                                                                                                                    |           |      |            |
| Subject                            | Sistemas eléctricos e electrónicos                                                                                                                                                                 |           |      |            |
| Code                               | V04M120V06219                                                                                                                                                                                      |           |      |            |
| Study programme                    | Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción                                                                                                                                                    |           |      |            |
| Descriptors                        | ECTS Credits                                                                                                                                                                                       | Choose    | Year | Quadmester |
|                                    | 3                                                                                                                                                                                                  | Mandatory | 1    | 2c         |
| Teaching language                  | Castelán Galego                                                                                                                                                                                    |           |      |            |
| Department                         |                                                                                                                                                                                                    |           |      |            |
| Coordinator                        | Fernández Vilán, Ángel Manuel                                                                                                                                                                      |           |      |            |
| Lecturers                          | Díaz-Cacho Medina, Miguel Ramón<br>Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>García Rivera, Matías<br>López Fernández, Xosé Manuel<br>Paul Tomillo, Ana<br>Rial Martínez, Moisés<br>Sánchez Pons, Francisco |           |      |            |
| E-mail                             | avilan@uvigo.es                                                                                                                                                                                    |           |      |            |
| Web                                | <a href="http://masterautom.webs.uvigo.es/">http://masterautom.webs.uvigo.es/</a>                                                                                                                  |           |      |            |
| General description                | Sistemas eléctricos e electrónicos do automóvil.                                                                                                                                                   |           |      |            |

### Resultados de Formación e Aprendizaxe

|      |                                                                                                                                                                                                                                              |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Code |                                                                                                                                                                                                                                              |
| A1   | Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.                                                                 |
| A2   | Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo. |
| A4   | Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.                                                 |
| A5   | Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.                                                                             |
| B2   | Que os estudantes adquiran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacións.                                                 |
| B3   | Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razoamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.                        |
| B5   | Que os estudantes logren a destreza no manexo de especificacións, regulamentos e normas de obrigado cumprimento.                                                                                                                             |
| B8   | Que os estudantes adquiran capacidade de análise e síntese.                                                                                                                                                                                  |
| C2   | Manexa con habilidade programas informáticos e técnicas de deseño e simulación computacionais para a resolución de problemas no ámbito da enxeñaría da automoción.                                                                           |
| C9   | Desenvolve o deseño conceptual da rede eléctrico-electrónica dun vehículo e dos seus principais sistemas, segundo os requisitos específicos dun proxecto vehículo.                                                                           |
| D2   | Capacidade no uso de tecnoloxías e a xestión da información.                                                                                                                                                                                 |
| D3   | Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.                                                                                                                                                                                     |
| D4   | Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.                                                                                                                                                                                            |
| D5   | Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.                                                                                                                                               |
| D6   | Comunicación oral e escrita na propia lingua.                                                                                                                                                                                                |
| D7   | Iniciativa e espírito emprendedor.                                                                                                                                                                                                           |
| D8   | Habilidades nas relacións interpersoais.                                                                                                                                                                                                     |
| D9   | Motivación pola calidade.                                                                                                                                                                                                                    |
| D10  | Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria.                              |

### Resultados previstos na materia

|                                    |                               |
|------------------------------------|-------------------------------|
| Expected results from this subject | Training and Learning Results |
|------------------------------------|-------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Identificar a rede eléctrica-electrónica do vehículo, abordando en detalle os seus diferentes partes principais: sistemas auxiliares, rede de bordo e buses de comunicación, sensores e actuadores, fundamentos electrónicos, funcións e sistemas de seguridade, electrónica sistema motopropulsor, funcións e sistemas de información e comunicación, sistemas de iluminación, sistemas e funcións de confort e interior e HMI. | A1<br>B2<br>B3<br>B8<br>C9<br>D3<br>D4                                                              |
| Asimilar o proceso de desenvolvemento e validación deste tipo de sistemas e das ferramentas principais utilizadas.                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | A1<br>A2<br>A4<br>A5<br>B2<br>B3<br>B5<br>C2<br>C9<br>D2<br>D3<br>D4<br>D5<br>D9                    |
| Escoller e dimensionar os principais compoñentes do sistema eléctrico-electrónico do vehículo que se adecúen aos requisitos específicos dun proxecto de desenvolvemento de vehículo.                                                                                                                                                                                                                                             | A1<br>A2<br>A4<br>B2<br>B3<br>B5<br>B8<br>C2<br>C9<br>D2<br>D3<br>D4<br>D6<br>D7<br>D8<br>D9<br>D10 |

## Contidos

### Topic

- 1 Introducción e procesos de desenvolvemento
- 2 Sistemas eléctricos
- 3 Buses de comunicación. Microcontroladores. Sensores e actuadores
- 4 Electrónica motor
- 5 Sistemas de iluminación e sinalización
- 6 Sistemas electrónicos de seguridade
- 7 Sistemas electrónicos de confort
- 8 HMI
- 9 Sistemas de información e comunicación
- 10 Prácticas de electrónica

## Planificación

|                                       | Class hours | Hours outside the classroom | Total hours |
|---------------------------------------|-------------|-----------------------------|-------------|
| Lección maxistral                     | 8           | 12                          | 20          |
| Resolución de problemas               | 4           | 5                           | 9           |
| Prácticas de laboratorio              | 4           | 5                           | 9           |
| Saídas de estudo                      | 8           | 4                           | 12          |
| Exame de preguntas obxectivas         | 0.5         | 0                           | 0.5         |
| Exame de preguntas de desenvolvemento | 0.5         | 0                           | 0.5         |
| Traballo                              | 0           | 24                          | 24          |

\*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

## Metodoloxía docente

|                          | Description                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lección maxistral        | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudantado teña que desenvolver.                                                                                      |
| Resolución de problemas  | Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolverlos e chegar a unha solución adecuada ou correcta mediante a aplicación dos coñecementos aprendidos en clase. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral. |
| Prácticas de laboratorio | Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).  |
| Saídas de estudo         | Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.                                                                                                                                                                  |

### Atención personalizada

| Methodologies            | Description                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Saídas de estudo         | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á da aula (empresas ou outros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.                   |
| Resolución de problemas  | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.                                                                      |
| Prácticas de laboratorio | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en aulas de informática/laboratorios, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe. |

### Avaliación

|                                       | Description                                                                                                                                                                                                                  | Qualification | Training and Learning Results |                      |          |                                                     |
|---------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------------------|----------------------|----------|-----------------------------------------------------|
| Resolución de problemas               | Avaliación dos exercicios realizados durante as prácticas en aula informática e outros propostos para realizar de forma autónoma.<br>Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos.                                             | 30            | A1<br>A2                      | B2<br>B3<br>B8       | C9       | D3<br>D4<br>D9                                      |
| Exame de preguntas obxectivas         | Preguntas de selección entre varias opcións.<br>Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos.                                                                                                                                  | 20            | A1                            | B2<br>B3<br>B8       | C9       | D4<br>D9                                            |
| Exame de preguntas de desenvolvemento | Preguntas onde o alumno debe expor os seus coñecementos sobre un tema de forma clara e ordenada.<br>Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos.                                                                              | 30            | A1<br>A2<br>A5                | B2<br>B3<br>B8       | C9       | D3<br>D4<br>D6<br>D7<br>D9                          |
| Traballo                              | O alumnado debe realizar un documento no que recolla, describa e analice un tema proposto polo profesor, desenvolvendo e aplicando todos os coñecementos adquiridos en clase.<br>Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos. | 20            | A1<br>A2<br>A4<br>A5          | B2<br>B3<br>B5<br>B8 | C2<br>C9 | D2<br>D3<br>D4<br>D5<br>D6<br>D7<br>D8<br>D9<br>D10 |

### Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Ningunha proba de avaliación continua poderá superar a puntuación máxima legalmente establecida.

Exame global: O alumnado que o solicite poderá ser avaliado cun único exame no que se poderán avaliar todos os contidos impartidos na materia. Establécese como data tope para solicitar a renuncia á avaliación continua 30 días naturais tras o inicio do curso.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente

curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa.

O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso

---

#### **Bibliografía. Fontes de información**

##### **Basic Bibliography**

Tom Denton, **AUTOMOBILE ELECTRICAL AND ELECTRONIC SYSTEMS**, Marcombo, 2016

##### **Complementary Bibliography**

Robert Bosch, **Automotive HANDBOOK**, 8, Bosch,

Fraden, J., **Handbook of modern sensors; physics, designs, and applications**, 4, Springer, 2010

Gómez, C., Paradells, J. y Caballero, J.E., **Sensores en todas partes; tecnologías y soluciones de redes inalámbricas**, Fundación Vodafone España, 2010

Robert Bosch, **Microelectrónica en el vehículo motorizado**, 2002

---

#### **Recomendacións**

| IDENTIFYING DATA                |                                                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|
| O vehículo autónomo e conectado |                                                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Subject                         | O vehículo autónomo e conectado                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Code                            | V04M120V06220                                                                                                                                                                                                          |           |      |            |
| Study programme                 | Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Descriptors                     | ECTS Credits                                                                                                                                                                                                           | Choose    | Year | Quadmester |
|                                 | 3                                                                                                                                                                                                                      | Mandatory | 1    | 2c         |
| Teaching language               | Castelán Galego                                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Department                      |                                                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Coordinator                     | Fernández Vilán, Ángel Manuel                                                                                                                                                                                          |           |      |            |
| Lecturers                       | Arias Sánchez, Pedro<br>Balado Frías, Jesús<br>Bernárdez Morón, Diego Alberto<br>Blanco Lorenzo, Rosa<br>Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>Paul Tomillo, Ana<br>Rodríguez Parajua, José Luís<br>Sánchez Pons, Francisco |           |      |            |
| E-mail                          | avilan@uvigo.es                                                                                                                                                                                                        |           |      |            |
| Web                             | <a href="http://masterautom.webs.uvigo.es/">http://masterautom.webs.uvigo.es/</a>                                                                                                                                      |           |      |            |
| General description             | Descrición e análise das tecnoloxías involucradas no desenvolvemento do vehículo autónomo e do vehículo conectado.                                                                                                     |           |      |            |

## Resultados de Formación e Aprendizaxe

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Code |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| A1   | Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.                                                                                                                 |
| A2   | Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.                                                 |
| A3   | Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos. |
| A4   | Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.                                                                                                 |
| A5   | Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.                                                                                                                             |
| B1   | Que os estudantes desenvolvan as capacidades necesarias para a redacción, dirección e desenvolvemento de proxectos no ámbito da automoción.                                                                                                                                                  |
| B2   | Que os estudantes adquiren o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacións.                                                                                                 |
| B3   | Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razoamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.                                                                        |
| B4   | Que os estudantes adquiren coñecementos para a realización de medicións, cálculos, valoracións, peritacións, estudos, informes e outros traballos análogos.                                                                                                                                  |
| B8   | Que os estudantes adquiren capacidade de análise e síntese.                                                                                                                                                                                                                                  |
| C2   | Manexa con habilidade programas informáticos e técnicas de deseño e simulación computacionais para a resolución de problemas no ámbito da enxeñaría da automoción.                                                                                                                           |
| C4   | Identifica, diseña e aplica conceptos e tecnoloxías asociados coa Industria 4.0 para optimizar recursos e procesos no ámbito da enxeñaría da automoción.                                                                                                                                     |
| C10  | É capaz de comprender as tecnoloxías principais e de traballar no deseño conceptual de vehículos autónomos e conectados.                                                                                                                                                                     |
| D1   | Capacidade para desenvolver habilidades intelectuais, organizativas e comunicativas adecuadas ao traballo académico e profesional.                                                                                                                                                           |
| D2   | Capacidade no uso de tecnoloxías e a xestión da información.                                                                                                                                                                                                                                 |
| D3   | Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.                                                                                                                                                                                                                                     |
| D4   | Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.                                                                                                                                                                                                                                            |
| D5   | Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.                                                                                                                                                                                               |
| D6   | Comunicación oral e escrita na propia lingua.                                                                                                                                                                                                                                                |
| D7   | Iniciativa e espírito emprendedor.                                                                                                                                                                                                                                                           |



D8 Habilidades nas relacións interpersoais.

D9 Motivación pola calidade.

---

**Resultados previstos na materia**

---

| Expected results from this subject                                                                                                                                         | Training and Learning Results                                                                                                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Identificar as tecnoloxías clave asociadas ao vehículo autónomo, incluíndo a análise das tecnoloxías principais de detección e percepción, de posicionamento e de control. | A6<br>A1<br>A2<br>A3<br>B1<br>B9<br>B4<br>B8<br>C18<br>C4<br>C10<br>C18<br>D11<br>D1<br>D11<br>D3<br>D11<br>D4<br>D11<br>D11<br>D11 |
| Identificar os diferentes niveis de automatización e das funcións de condución autónoma asociadas.                                                                         | A1<br>A2<br>B2<br>B3<br>C4<br>C10<br>D1<br>D3<br>D4                                                                                 |
| Asimilar as tecnoloxías principais asociadas aos sistemas de comunicación V2 X                                                                                             | A1<br>A2<br>B1<br>B2<br>B3<br>C4<br>C10<br>D1<br>D3<br>D4                                                                           |
| Asimilar o proceso de desenvolvemento e validación deste tipo de sistemas e das ferramentas principais utilizadas                                                          | A1<br>A2<br>A3<br>A5<br>B1<br>B2<br>B4<br>B8<br>C2<br>C4<br>C10<br>D1<br>D2<br>D3<br>D4<br>D7<br>D9                                 |

Definir os compoñentes principais necesarios para o desenvolvemento de vehículos autónomos e conectados.

A1  
A6  
A2  
A6  
A6  
A4  
A6  
A5  
B1  
B2  
B3  
B4  
B8  
C2  
C4  
C10  
C18  
D11  
D1  
D2  
D11  
D3  
D4  
D5  
D6  
D11  
D7  
D8  
D9

## Contidos

Topic

1 Introducción ao vehículo autónomo e conectado

2 Técnicas de percepción. Lidar, radar

2.1 Principio de funcionamento

2.2 LiDAR para vehículos autónomos

2.3 Comparativa LiDAR vs Cámaras: vantaxes e desvantaxes

2.4 Estrutura de nubes de puntos: coordenadas, sistema de referencia, atributos

2.5 Contidos prácticos

3 Intelixencia artificial

3.1 Intelixencia Artificial, Machine Learning e Deep Learning

3.2 Principio de funcionamento

3.3 Aplicación: detección, segmentación, clasificación e predición

3.4 Algoritmos máis comúns

3.5 Extracción de características

3.6 Contidos prácticos

4 Sistemas ADAS

5 Sistemas e tecnoloxías de conectividade e posicionamento

6 Percepción e fusión de datos

7 Funcións de conducción automatizada

8 Validación vehículo autónomo e conectado

9 Proxectos de investigación

10 Prácticas prototipos conducción automatizada e conectada / Simulador de conducción

## Planificación

|                                         | Class hours | Hours outside the classroom | Total hours |
|-----------------------------------------|-------------|-----------------------------|-------------|
| Prácticas de laboratorio                | 2           | 13                          | 15          |
| Lección maxistral                       | 16          | 16                          | 32          |
| Saídas de estudo                        | 3           | 4                           | 7           |
| Prácticas con apoio das TIC             | 3           | 0                           | 3           |
| Exame de preguntas obxectivas           | 0.5         | 0                           | 0.5         |
| Resolución de problemas e/ou exercicios | 0           | 17                          | 17          |
| Exame de preguntas de desenvolvemento   | 0.5         | 0                           | 0.5         |

\*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

| Metodoloxía docente         |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                             | Description                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Prácticas de laboratorio    | Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc). |
| Lección maxistral           | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudantado teña que desenvolver.                                                                                     |
| Saídas de estudo            | Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.                                                                                                                                                                 |
| Prácticas con apoio das TIC | Sesións prácticas nas que o alumnado traballa cos seus portátiles na aula.                                                                                                                                                                                                       |

### Atención personalizada

| Methodologies            | Description                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Saídas de estudo         | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á da aula (empresas ou outros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe. |
| Prácticas de laboratorio | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en laboratorios, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.    |

### Avaliación

|                                         | Description                                                                                                                       | Qualification | Training and Learning Results |    |     |    |
|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------------------|----|-----|----|
| Exame de preguntas obxectivas           | Preguntas de selección entre varias opcións.                                                                                      | 25            | A1                            | B2 | C10 | D1 |
|                                         | Resultados de aprendizaxe: avalíanse todos.                                                                                       |               |                               | B8 |     | D3 |
|                                         |                                                                                                                                   |               |                               |    |     | D4 |
|                                         |                                                                                                                                   |               |                               |    |     | D9 |
| Resolución de problemas e/ou exercicios | Avaliación dos exercicios realizados durante as prácticas en aula informática e outros propostos para realizar de forma autónoma. | 40            | A1                            | B1 | C2  | D1 |
|                                         |                                                                                                                                   |               | A2                            | B2 | C4  | D2 |
|                                         |                                                                                                                                   |               | A3                            | B3 | C10 | D3 |
|                                         |                                                                                                                                   |               | A4                            | B4 |     | D4 |
|                                         | Resultados de aprendizaxe: avalíanse todos.                                                                                       |               | A5                            | B8 |     | D5 |
|                                         |                                                                                                                                   |               |                               |    |     | D6 |
|                                         |                                                                                                                                   |               |                               |    |     | D7 |
|                                         |                                                                                                                                   |               |                               |    |     | D8 |
|                                         |                                                                                                                                   |               |                               |    |     | D9 |
| Exame de preguntas de desenvolvemento   | Preguntas onde o alumno debe expor os seus coñecementos sobre un tema de forma clara e ordenada.                                  | 35            | A1                            | B1 | C2  | D1 |
|                                         |                                                                                                                                   |               | A2                            | B2 | C4  | D3 |
|                                         |                                                                                                                                   |               | A3                            | B3 | C10 | D4 |
|                                         |                                                                                                                                   |               | A4                            | B4 |     | D5 |
|                                         | Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos.                                                                                       |               | A5                            | B8 |     | D6 |
|                                         |                                                                                                                                   |               |                               |    |     | D7 |
|                                         |                                                                                                                                   |               |                               |    |     | D8 |
|                                         |                                                                                                                                   |               |                               |    |     | D9 |

### Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Ningunha proba de avaliación continua poderá superar a puntuación máxima legalmente establecida.

Exame global: O alumnado que o solicite poderá ser avaliado cun único exame no que se poderán avaliar todos os contidos impartidos na materia. Establécese como data tope para solicitar a renuncia á avaliación continua 30 días naturais tras o inicio do curso.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa.

O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso

---

## **Bibliografía. Fontes de información**

### **Basic Bibliography**

Balado, J., Martínez-Sánchez, J., Arias, P., & Novo, A., **Road environment semantic segmentation with deep learning from MLS point cloud data.**, Sensors, 19(16), 3466, 2019

Che, E., Jung, J., & Olsen, M. J., **Object recognition, segmentation, and classification of mobile laser scanning point clouds: A state of the art review**, Sensors, 19(4), 810, 2019

Geiger, A., Lenz, P., & Urtasun, R., **Are we ready for autonomous driving? the kitti vision benchmark suite**, IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Rec, 2012

Girao, P., Asvadi, A., Peixoto, P., & Nunes, U., **3D Object Tracking in Driving Environment: a short review and a benchmark dataset**, IEEE 19th International Conference on Intelligent, 2016

### **Complementary Bibliography**

Griffiths, D., & Boehm, J., **A Review on deep learning techniques for 3D sensed data classification**, Remote Sensing, 11(12), 1499, 2019

Wirges, S., Fischer, T., Stiller, C., & Frias, J. B., **Object detection and classification in occupancy grid maps using deep convolutional networks**, International Conference on Intelligent Transporta, 2018

Zhu, H., Yuen, K. V., Mihaylova, L., & Leung, H., **Overview of environment perception for intelligent vehicles**, IEEE Transactions on Intelligent Transportation Sy, 2017

---

## **Recomendacións**

| IDENTIFYING DATA    |                                                                                                                                                                                                                            |           |      |            |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|
| Montaxe e pintura   |                                                                                                                                                                                                                            |           |      |            |
| Subject             | Montaxe e pintura                                                                                                                                                                                                          |           |      |            |
| Code                | V04M120V06221                                                                                                                                                                                                              |           |      |            |
| Study programme     | Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción                                                                                                                                                                            |           |      |            |
| Descriptors         | ECTS Credits                                                                                                                                                                                                               | Choose    | Year | Quadmester |
|                     | 3                                                                                                                                                                                                                          | Mandatory | 1    | 2c         |
| Teaching language   | Castelán<br>Galego                                                                                                                                                                                                         |           |      |            |
| Department          |                                                                                                                                                                                                                            |           |      |            |
| Coordinator         | Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>Abreu Fernández, Carmen María                                                                                                                                                             |           |      |            |
| Lecturers           | Abreu Fernández, Carmen María<br>Álvarez González, David<br>Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>García Arca, Jesús<br>Gil Martínez, Manuel<br>Luelmo López, Emilio<br>Pérez Vázquez, Manuel<br>Poyo Rodríguez, Carlos Agustín |           |      |            |
| E-mail              | cabreu@uvigo.es<br>avilan@uvigo.es                                                                                                                                                                                         |           |      |            |
| Web                 | <a href="http://masterautom.webs.uvigo.es/">http://masterautom.webs.uvigo.es/</a>                                                                                                                                          |           |      |            |
| General description | Tecnoloxías empregadas nas fases de pintura e montaxe dentro dun entorno de fabricación do sector da automoción.                                                                                                           |           |      |            |

### Resultados de Formación e Aprendizaxe

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Code |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| A3   | Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos. |
| A4   | Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.                                                                                                 |
| B2   | Que os estudantes adquiran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacións.                                                                                                 |
| B3   | Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razoamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.                                                                        |
| B5   | Que os estudantes logren a destreza no manexo de especificacións, regulamentos e normas de obrigado cumprimento.                                                                                                                                                                             |
| B6   | Que os estudantes dispoñan das aptitudes de organización e planificación no ámbito da empresa e outras institucións e organizacións.                                                                                                                                                         |
| B7   | Que os estudantes adquiran técnicas de traballo en grupo e de capacidade de liderado para aplicar no ámbito da automoción.                                                                                                                                                                   |
| B8   | Que os estudantes adquiran capacidade de análise e síntese.                                                                                                                                                                                                                                  |
| C13  | Posúe unha visión xeral dos procesos de montaxe e pintura como parte das técnicas produtivas empregadas na industria da automoción.                                                                                                                                                          |
| C15  | Posúe e manexa con habilidade conceptos de xestión de proxectos, xestión da innovación, loxística, calidade, recursos humanos e medioambiente empregados na industria da automoción.                                                                                                         |
| D1   | Capacidade para desenvolver habilidades intelectuais, organizativas e comunicativas adecuadas ao traballo académico e profesional.                                                                                                                                                           |
| D3   | Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.                                                                                                                                                                                                                                     |
| D8   | Habilidades nas relacións interpersoais.                                                                                                                                                                                                                                                     |
| D9   | Motivación pola calidade.                                                                                                                                                                                                                                                                    |

### Resultados previstos na materia

|                                    |                               |
|------------------------------------|-------------------------------|
| Expected results from this subject | Training and Learning Results |
|------------------------------------|-------------------------------|

Identificar e analizar os procesos de montaxe empregados na industria da automoción.

A6  
A6  
A6  
A3  
A6  
A4  
A6  
B2  
B3  
B5  
B6  
B7  
B8  
C13  
C15  
C18  
C18  
C18  
D1  
D3  
D11  
D8  
D11  
D9

Identificar e analizar os procesos de pintura empregados na industria da automoción.

A3  
A4  
B2  
B3  
B5  
B6  
B7  
B9  
B8  
B9  
B9  
B9  
B9  
C13  
C15  
D1  
D3  
D8  
D9

## Contidos

### Topic

1 Procesos de pintura

1.1 Introducción  
1.2 Ensaíos de calidade  
1.3 Concepción do proceso  
1.4 Tratamento de superficies  
1.5 Estanqueidade  
1.6 Procesos propios do pintado

2 Procesos de montaxe

2.1 Introducción  
2.2 Arquitectura e dimensionado dunha liña de montaxe  
2.3 procesos propios dunha liña de montaxe

## Planificación

|                                         | Class hours | Hours outside the classroom | Total hours |
|-----------------------------------------|-------------|-----------------------------|-------------|
| Lección maxistral                       | 13          | 31                          | 44          |
| Prácticas de laboratorio                | 2           | 4                           | 6           |
| Estudo de casos                         | 3           | 6                           | 9           |
| Saídas de estudo                        | 6           | 7                           | 13          |
| Exame de preguntas obxectivas           | 0.5         | 0                           | 0.5         |
| Resolución de problemas e/ou exercicios | 2.5         | 0                           | 2.5         |

\*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

| Metodoloxía docente      |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                          | Description                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Lección maxistral        | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudantado teña que desenvolver.                                                                                     |
| Prácticas de laboratorio | Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc). |
| Estudo de casos          | Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.                                     |
| Saídas de estudo         | Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.                                                                                                                                                                 |

| Atención personalizada   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Methodologies            | Description                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Saídas de estudo         | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á da aula (empresas ou outros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe. |
| Prácticas de laboratorio | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en laboratorios, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.    |
| Estudo de casos          | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.                                                    |

| Avaliación                              |                                                                                                                                   |               |                               |    |     |    |
|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------------------|----|-----|----|
|                                         | Description                                                                                                                       | Qualification | Training and Learning Results |    |     |    |
| Exame de preguntas obxectivas           | Pregunta de selección entre varias opcións.                                                                                       | 45            | A3                            | B2 | C13 | D1 |
|                                         | Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos.                                                                                       |               |                               | B8 | C15 | D3 |
| Resolución de problemas e/ou exercicios | Avaliación dos exercicios realizados durante as prácticas en aula informática e outros propostos para realizar de forma autónoma. | 55            | A3                            | B2 | C13 | D1 |
|                                         |                                                                                                                                   |               | A4                            | B3 | C15 | D3 |
|                                         |                                                                                                                                   |               |                               | B5 |     | D8 |
|                                         |                                                                                                                                   |               |                               | B6 |     | D9 |
|                                         | Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos.                                                                                       |               |                               | B7 |     |    |
|                                         |                                                                                                                                   |               |                               | B8 |     |    |

#### Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Ningunha proba de avaliación continua poderá superar a puntuación máxima legalmente establecida.

Exame global: O alumnado que o solicite poderá ser avaliado cun único exame no que se poderán avaliar todos os contidos impartidos na materia. Establécese como data tope para solicitar a renuncia á avaliación continua 30 días naturais tras o inicio do curso.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa.

O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

#### Bibliografía. Fontes de información

## Basic Bibliography

PRADO PRADO, J.C.; GARCÍA ARCA, J.; FERNÁNDEZ GONZÁLEZ, A.J., **Fundamentos de Gestión de la Producción**, Dextra, 2020

LIKER, J.K, **Las claves del éxito de Toyota. 14 principios de gestión del fabricante más grande del mundo**, 2ª, Gestión 2000,, 2013

HERNÁNDEZ, J.C.; VIZÁN, A, **Lean Manufacturing. Conceptos, Técnicas e Implantación**, Fundación EOI, 2013

## Complementary Bibliography

E. Otero Huerta, **Corrosión y degradación de materiales**, Síntesis, 1997

J. A. González, **Control de la Corrosión. Estudio y medida por técnicas electroquímicas**, CSIC, 1989

J.A JuLve, **Electrodeposición de metales**,

**Galvanizado en caliente: "Recubrimientos galvanizados en caliente sobre productos acabados de hierro y acero. Especificaciones y métodos de ensayo**, Norma UNE EN ISO 1461,

Eduardo Águeda, **Tratamiento y recubrimiento de superficies**, Paraninfo,

Eduardo Águeda, **Preparación de superficies**, Paraninfo,

Pere Molera, **Recubrimiento de los metales**, Marcombo-Boixaeu,

R.G. King, **Surface Tratment and Finishing of aluminium**, Pergamon Press,

BIANCHINI, G.; DYER, R.; FREEMAN, A.J, **WATERBORNE & SOLVENT BASED EPOXIES AND THEIR END USER**

**APPLICATIONS (VOLUME II)**, SITA Technology Limited,

Werner Rautsch, **The Phosphating of metals**,

Víctor H. de la Rosa, **Introducción de las pinturas al agua, conceptos generales**, BASF COATINGS,

Guy Lorin, **La Phosphatation des Metaux**, EYROLLES,

José Oriol Ávila Montesó, **La fosfatación**, ORIOL, A,

COSTA SANSALONI, J. y otros., **CATAFORESIS - Proceso de pintado por electrodeposición catódica**, UNIV. POLITEC. VALENCIA,

Lluís Cuatrecasas, **Diseño avanzado de Procesos y Plantas de Producción Flexible**, Profit,

A. Mª Coves,, **Equilibrado de Líneas de Producción y Montaje**, DOE - UPC,

**Cátedra Organización Industrial**, UPC, PROTHIU,

## Recomendaciones



| IDENTIFYING DATA    |                                                                                                                                            |           |      |            |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|
| <b>Xestión Lean</b> |                                                                                                                                            |           |      |            |
| Subject             | Xestión Lean                                                                                                                               |           |      |            |
| Code                | V04M120V06222                                                                                                                              |           |      |            |
| Study programme     | Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción                                                                                            |           |      |            |
| Descriptors         | ECTS Credits                                                                                                                               | Choose    | Year | Quadmester |
|                     | 3                                                                                                                                          | Mandatory | 1    | 2c         |
| Teaching language   | Castelán Galego                                                                                                                            |           |      |            |
| Department          |                                                                                                                                            |           |      |            |
| Coordinator         | Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>Meana Avedillo, Carlos                                                                                    |           |      |            |
| Lecturers           | Fernández González, Arturo José<br>Fernández Vilán, Ángel Manuel<br>García Arca, Jesús<br>Justo Sanmartín, Pablo<br>Meana Avedillo, Carlos |           |      |            |
| E-mail              | carlos.meana@mpsa.com<br>avilan@uvigo.es                                                                                                   |           |      |            |
| Web                 | <a href="http://masterautom.webs.uvigo.es/">http://masterautom.webs.uvigo.es/</a>                                                          |           |      |            |
| General description | Filosofía Lean na industria da automoción.                                                                                                 |           |      |            |

### Resultados de Formación e Aprendizaxe

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Code |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| A3   | Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos. |
| A4   | Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.                                                                                                 |
| B2   | Que os estudantes adquiren o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacións.                                                                                                 |
| B3   | Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razoamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.                                                                        |
| B5   | Que os estudantes logren a destreza no manexo de especificacións, regulamentos e normas de obrigado cumprimento.                                                                                                                                                                             |
| B6   | Que os estudantes dispoñan das aptitudes de organización e planificación no ámbito da empresa e outras institucións e organizacións.                                                                                                                                                         |
| B7   | Que os estudantes adquiren técnicas de traballo en grupo e de capacidade de liderado para aplicar no ámbito da automoción.                                                                                                                                                                   |
| B8   | Que os estudantes adquiren capacidade de análise e síntese.                                                                                                                                                                                                                                  |
| C14  | Posúe e manexa con habilidade os conceptos da xestión Lean como parte das técnicas produtivas empregadas na industria da automoción.                                                                                                                                                         |
| C15  | Posúe e manexa con habilidade conceptos de xestión de proxectos, xestión da innovación, loxística, calidade, recursos humanos e medioambiente empregados na industria da automoción.                                                                                                         |
| D1   | Capacidade para desenvolver habilidades intelectuais, organizativas e comunicativas adecuadas ao traballo académico e profesional.                                                                                                                                                           |
| D3   | Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.                                                                                                                                                                                                                                     |
| D4   | Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.                                                                                                                                                                                                                                            |
| D5   | Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.                                                                                                                                                                                               |
| D6   | Comunicación oral e escrita na propia lingua.                                                                                                                                                                                                                                                |
| D8   | Habilidades nas relacións interpersoais.                                                                                                                                                                                                                                                     |
| D9   | Motivación pola calidade.                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| D10  | Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria.                                                                              |

### Resultados previstos na materia

|                                    |                               |
|------------------------------------|-------------------------------|
| Expected results from this subject | Training and Learning Results |
|------------------------------------|-------------------------------|

Identificar, analizar e aplicar técnicas de xestión Lean no sector da automoción.

A3  
A6  
A4  
B9  
B9  
B2  
B3  
B5  
B6  
B7  
B8  
C18  
C18  
C14  
C15  
D11  
D1  
D11  
D3  
D4  
D5  
D6  
D11  
D8  
D9  
D10  
D11

## Contidos

Topic

1 Introducción a Lean 1.1 Conceptos básicos  
1.2 Elementos de Lean

2 PDCA.

3 VSM.

4 5S.

5 TPM.

6 Management Control.

7 Productividade e Calidade.

## Planificación

|                               | Class hours | Hours outside the classroom | Total hours |
|-------------------------------|-------------|-----------------------------|-------------|
| Estudo de casos               | 7.5         | 14                          | 21.5        |
| Lección maxistral             | 10.5        | 16.5                        | 27          |
| Saídas de estudo              | 6           | 9                           | 15          |
| Traballo                      | 2           | 8                           | 10          |
| Presentación                  | 1           | 0                           | 1           |
| Exame de preguntas obxectivas | 0.5         | 0                           | 0.5         |

\*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

## Metodoloxía docente

|                   | Description                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Estudo de casos   | Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución. |
| Lección maxistral | Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudantado teña que desenvolver.                                                 |
| Saídas de estudo  | Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.                                                                                                                             |

## Atención personalizada

### Methodologies Description

Saídas de estudo Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á da aula (empresas ou outros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.

|                 |                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Estudo de casos | Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe. |
|-----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| Tests    | Description                                              |
|----------|----------------------------------------------------------|
| Traballo | O profesor guía ao alumnado na realización dun traballo. |

| Avaliación                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               |    |     |     |
|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------------------|----|-----|-----|
|                               | Description                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Qualification | Training and Learning Results |    |     |     |
| Traballo                      | O alumnado realiza traballos ou exercizos propostos polo profesor.<br><br>Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos.                                                                                                                                                                                                           | 70            | A3                            | B2 | C14 | D1  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               | A4                            | B3 | C15 | D3  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               | B5 |     | D4  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               | B6 |     | D5  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               | B7 |     | D6  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               | B8 |     | D8  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               |    |     | D9  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               |    |     | D10 |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               |    |     |     |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               |    |     |     |
| Presentación                  | Exposición do traballo realizado.<br><br>Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos                                                                                                                                                                                                                                             | 10            | A3                            | B2 | C14 | D1  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               | A4                            | B3 | C15 | D3  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               | B5 |     | D4  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               | B6 |     | D5  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               | B7 |     | D6  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               | B8 |     | D8  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               |    |     | D9  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               |    |     | D10 |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               |    |     |     |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               |    |     |     |
| Exame de preguntas obxectivas | Proba que avalía o coñecemento sobre a Xestión Lean mediante preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). O alumnado selecciona unha resposta entre un número limitado de posibilidades.<br><br>Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos | 20            | A3                            | B2 | C14 | D1  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               | A4                            | B3 | C15 | D3  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               | B5 |     | D4  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               | B6 |     | D5  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               | B7 |     | D6  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               | B8 |     | D8  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               |    |     | D9  |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               |    |     | D10 |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               |    |     |     |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |                               |    |     |     |

#### Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Ningunha proba de avaliación continua poderá superar a puntuación máxima legalmente establecida.

Exame global: O alumnado que o solicite poderá ser avaliado cun único exame no que se poderán avaliar todos os contidos impartidos na materia. Establécese como data tope para solicitar a renuncia á avaliación continua 30 días naturais tras o inicio do curso.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa.

O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

#### Bibliografía. Fontes de información

##### Basic Bibliography

PRADO PRADO, J.C.; GARCÍA ARCA, J.; FERNÁNDEZ GONZÁLEZ, A.J., **Fundamentos de Gestión de la Producción**, Dextra, 2020

MONDEN, Y., **El Just In Time Hoy en Toyota**, Deusto, 1996

LIKER, J.K, **Las claves del éxito de Toyota. 14 principios de gestión del fabricante más grande del mundo**, 2ª, Gestión 2000, 2013

HERNÁNDEZ, J.C.; VIZÁN, A, **Lean Manufacturing. Conceptos, Técnicas e Implantación**, Fundación EOI, 2013

### Complementary Bibliography

Masaaki Imai, **Kaizen**, CECSA, 1989

Masaaki Imai, **Como implementar el Kaizen en el sitio de trabajo**, McGraw Hill, 1998

José A. Pérez Fernández de Velasco, **Gestión por procesos**, Esic, 1996

Pierre Béranquer, **En busca de la excelencia industrial**, Limusa, 1994

Jeffrey Liker y David Meier, **TOYOTA TALENT: DEVELOPING YOUR PEOPLE THE TOYOTA WAY**, McGraw-Hill, 2007

Donald Dinero, **TRAINING WITHIN INDUSTRY: THE FOUNDATION OF LEAN**, Productivity Press, 2005

Jeffrey Liker y David Meier, **The Toyota way fieldbook: a practical guide for Implementing toyota's 4 Ps**, McGraw Hill, 2006

Patrick Graupp y Robert Wrona, **THE TWI WORKBOOK: ESSENTIAL SKILLS FOR SUPERVISORS**, Productivity Press, 2006

Patrick Graupp y Robert Wrona, **IMPLEMENTING TWI: CREATING AND MANAGING A SKILLS BASED CULTURE**, Productivity Press, 2010

James P. Womack, **La máquina que cambió el mundo**, Profit editorial, 2017

Daniel Jones & James Womack, **Lean thinking**, Ediciones gestión 2000, 2012

### Recomendaciones

| IDENTIFYING DATA    |                                                                                   |           |      |            |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------------|
| Prácticas externas  |                                                                                   |           |      |            |
| Subject             | Prácticas externas                                                                |           |      |            |
| Code                | V04M120V06223                                                                     |           |      |            |
| Study programme     | Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción                                   |           |      |            |
| Descriptors         | ECTS Credits                                                                      | Choose    | Year | Quadmester |
|                     | 3                                                                                 | Mandatory | 1    | 2c         |
| Teaching language   | Castelán Galego                                                                   |           |      |            |
| Department          |                                                                                   |           |      |            |
| Coordinator         | Fernández Vilán, Ángel Manuel                                                     |           |      |            |
| Lecturers           | Fernández Vilán, Ángel Manuel                                                     |           |      |            |
| E-mail              | avilan@uvigo.es                                                                   |           |      |            |
| Web                 | <a href="http://masterautom.webs.uvigo.es/">http://masterautom.webs.uvigo.es/</a> |           |      |            |
| General description | Prácticas en empresas do sector da automoción.                                    |           |      |            |

| Resultados de Formación e Aprendizaxe |                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Code                                  |                                                                                                                                                                                                                                              |
| A2                                    | Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo. |
| A4                                    | Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións [e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan] a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.                                               |
| B1                                    | Que os estudantes desenvolvan as capacidades necesarias para a redacción, dirección e desenvolvemento de proxectos no ámbito da automoción.                                                                                                  |
| B2                                    | Que os estudantes adquiren o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacións.                                                 |
| B3                                    | Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razoamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.                        |
| B5                                    | Que os estudantes logren a destreza no manexo de especificacións, regulamentos e normas de obrigado cumprimento.                                                                                                                             |
| B6                                    | Que os estudantes dispoñan das aptitudes de organización e planificación no ámbito da empresa e outras institucións e organizacións.                                                                                                         |
| C16                                   | É capaz de adaptarse a unha contorna produtiva do sector da automoción, de aplicar os coñecementos e habilidades adquiridos na súa formación para enfrontarse a problemas reais, en xeral interdisciplinares.                                |
| D1                                    | Capacidade para desenvolver habilidades intelectuais, organizativas e comunicativas adecuadas ao traballo académico e profesional.                                                                                                           |
| D3                                    | Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.                                                                                                                                                                                     |
| D4                                    | Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.                                                                                                                                                                                            |
| D5                                    | Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.                                                                                                                                               |
| D6                                    | Comunicación oral e escrita na propia lingua.                                                                                                                                                                                                |
| D7                                    | Iniciativa e espírito emprendedor.                                                                                                                                                                                                           |
| D8                                    | Habilidades nas relacións interpersoais.                                                                                                                                                                                                     |
| D10                                   | Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria.                              |

| Resultados previstos na materia    |                               |
|------------------------------------|-------------------------------|
| Expected results from this subject | Training and Learning Results |

Preparar para o exercicio de actividades profesionais e para a inserción no mercado de traballo

A2  
A4  
B9  
B1  
B9  
B2  
B3  
B9  
B5  
B9  
B6  
B9  
B9  
C18  
C16  
C18  
C18  
C18  
C18  
D11  
D1  
D11  
D11  
D3  
D4  
D5  
D6  
D7  
D8  
D10

---

Aplicar os coñecementos científicos e técnicos adquiridos durante os estudos.

A2  
B9  
B9  
B3  
B9  
B9  
B9  
B9  
C18  
C16  
C18  
C18  
C18  
C18  
D11  
D1  
D11  
D11  
D3  
D4  
D5

---

Adquirir experiencia a nivel profesional baixo a dirección de persoal externo á universidade e tomar contacto co mundo empresarial.

A2  
A4  
B9  
B1  
B9  
B2  
B3  
B9  
B5  
B9  
B6  
B9  
B9  
C18  
C16  
C18  
C18  
C18  
C18  
D11  
D1  
D11  
D11  
D3  
D4  
D5  
D6  
D7  
D8  
D10

Incrementar a capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo para o desenvolvemento da vida profesional.

A2  
B1  
B2  
B3  
B5  
B6  
C16  
D1  
D3  
D4  
D6  
D7  
D8

Adquirir capacidades de traballo en equipo.

A4  
B1  
B9  
B3  
B6  
B9  
B9  
C16  
D1  
D3  
D4  
D6  
D7  
D8  
D10

## Contidos

### Topic

|                                               |                                                                                                                |
|-----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 Actividades previas á asignación do destino | 1.1 Currículo, entrevista, etc.                                                                                |
| 2 Asignación de destino                       | 2.1 Actividades e funcións a desenvolver.                                                                      |
| 3 Realización do período de prácticas         | 3.1 Integración nun grupo de traballo nunha empresa para levar a cabo actividades que teñan relación co máster |

## Planificación

|                                          | Class hours | Hours outside the classroom | Total hours |
|------------------------------------------|-------------|-----------------------------|-------------|
| Prácticum, Practicas externas e clínicas | 0           | 75                          | 75          |

\*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

### Metodoloxía docente

|                                          | Description                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Prácticum, Practicas externas e clínicas | O alumno desenvolve as actividades nun contexto relacionado co exercicio dunha profesión, durante un determinado período, desempeñando as funcións asignadas e previstas na proposta de prácticas. |

### Atención personalizada

| Methodologies                            | Description                                                                                                     |
|------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Prácticum, Practicas externas e clínicas | Seguimento e tutorización individualizada do traballo desenvolvido durante a estancia na empresa correspondente |

### Avaliación

|                                          | Description                                                                                                                                                        | Qualification | Training and Learning Results |                            |     |                                               |
|------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------------------|----------------------------|-----|-----------------------------------------------|
| Prácticum, Practicas externas e clínicas | O tutor académico avalía o aproveitamento das prácticas para partir do informe con valoración do tutor de empresa e da memoria de prácticas realizada polo alumno. | 100           | A2<br>A4                      | B1<br>B2<br>B3<br>B5<br>B6 | C16 | D1<br>D3<br>D4<br>D5<br>D6<br>D7<br>D8<br>D10 |
|                                          | Resultados de aprendizaxe: avalíanse todos.                                                                                                                        |               |                               |                            |     |                                               |

### Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

### Bibliografía. Fontes de información

#### Basic Bibliography

#### Complementary Bibliography

### Recomendacións



| IDENTIFYING DATA              |                                                 |           |      |            |
|-------------------------------|-------------------------------------------------|-----------|------|------------|
| <b>Traballo Fin de Máster</b> |                                                 |           |      |            |
| Subject                       | Traballo Fin de Máster                          |           |      |            |
| Code                          | V04M120V06225                                   |           |      |            |
| Study programme               | Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción |           |      |            |
| Descriptors                   | ECTS Credits                                    | Choose    | Year | Quadmester |
|                               | 8                                               | Mandatory | 1    | 2c         |
| Teaching language             | Castelán Galego                                 |           |      |            |
| Department                    |                                                 |           |      |            |
| Coordinator                   | Fernández Vilán, Ángel Manuel                   |           |      |            |
| Lecturers                     | Fernández Vilán, Ángel Manuel                   |           |      |            |
| E-mail                        | avilan@uvigo.es                                 |           |      |            |
| Web                           | http://masterautom.webs.uvigo.es/               |           |      |            |
| General description           |                                                 |           |      |            |

## Resultados de Formación e Aprendizaxe

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Code |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| A1   | Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.                                                                                                                 |
| A2   | Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.                                                 |
| A3   | Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos. |
| A4   | Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.                                                                                                 |
| A5   | Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.                                                                                                                             |
| B1   | Que os estudantes desenvolvan as capacidades necesarias para a redacción, dirección e desenvolvemento de proxectos no ámbito da automoción.                                                                                                                                                  |
| B2   | Que os estudantes adquiren o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacións.                                                                                                 |
| B3   | Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razoamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.                                                                        |
| B4   | Que os estudantes adquiren coñecementos para a realización de medicións, cálculos, valoracións, peritacións, estudos, informes e outros traballos análogos.                                                                                                                                  |
| B5   | Que os estudantes logren a destreza no manexo de especificacións, regulamentos e normas de obrigado cumprimento.                                                                                                                                                                             |
| B6   | Que os estudantes dispoñan das aptitudes de organización e planificación no ámbito da empresa e outras institucións e organizacións.                                                                                                                                                         |
| B7   | Que os estudantes adquiren técnicas de traballo en grupo e de capacidade de liderado para aplicar no ámbito da automoción.                                                                                                                                                                   |
| B8   | Que os estudantes adquiren capacidade de análise e síntese.                                                                                                                                                                                                                                  |
| C17  | Adquire a capacidade para realizar, presentar e defender un traballo orixinal no ámbito da enxeñaría da automoción de índole profesional diante dun tribunal.                                                                                                                                |
| D1   | Capacidade para desenvolver habilidades intelectuais, organizativas e comunicativas adecuadas ao traballo académico e profesional.                                                                                                                                                           |
| D2   | Capacidade no uso de tecnoloxías e a xestión da información.                                                                                                                                                                                                                                 |
| D3   | Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.                                                                                                                                                                                                                                     |
| D4   | Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.                                                                                                                                                                                                                                            |
| D5   | Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.                                                                                                                                                                                               |
| D6   | Comunicación oral e escrita na propia lingua.                                                                                                                                                                                                                                                |
| D7   | Iniciativa e espírito emprendedor.                                                                                                                                                                                                                                                           |
| D8   | Habilidades nas relacións interpersoais.                                                                                                                                                                                                                                                     |
| D9   | Motivación pola calidade.                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| D10  | Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria.                                                                              |

## Resultados previstos na materia

| Expected results from this subject                                                              | Training and Learning Results                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ser capaz de seleccionar e elaborar un traballo orixinal de forma titorizada.                   | A1<br>A2<br>B1<br>B2<br>B3<br>B4<br>B5<br>B7<br>B8<br>C17<br>D1<br>D2<br>D3<br>D4<br>D5<br>D6<br>D7<br>D8<br>D9<br>D10                                   |
| Buscar, extraer e sintetizar información relevante de textos especializados.                    | A5<br>B5<br>B8<br>D1<br>D2<br>D3<br>D4<br>D6                                                                                                             |
| Pensar de forma razoada e crítica acerca de cuestións relacionadas coa enxeñaría da automoción. | A1<br>A2<br>A3<br>A4<br>A5<br>B1<br>B2<br>B3<br>B9<br>B6<br>B8<br>B9<br>C18<br>C18<br>C17<br>D1<br>D11<br>D3<br>D4<br>D5<br>D6<br>D11<br>D7<br>D9<br>D10 |

Expresarse correctamente de forma oral e escrita.

A2  
A6  
A6  
A6  
A5  
B1  
B9  
B9  
B6  
B7  
B8  
C17  
C18  
D1  
D11  
D11  
D11  
D11  
D6  
D8  
D9

Expor en público.

A1  
A2  
A3  
A4  
B1  
B3  
B8  
C17  
D1  
D3  
D4  
D6  
D7  
D8  
D9

## Contidos

### Topic

1 Realizar un traballo sobre materias incluídas nos contidos do programa, combinando de forma adecuada os coñecementos adquiridos, accedendo ás fontes de información necesarias, realizando as consultas precisas e integrándose en equipos de traballo nunha contorna profesional.

1.1 Procura de información  
1.2 Elaboración de propostas  
1.3 Redacción do traballo  
1.4 Exposición

## Planificación

|                   | Class hours | Hours outside the classroom | Total hours |
|-------------------|-------------|-----------------------------|-------------|
| Debate            | 5           | 5                           | 10          |
| Traballo tutelado | 30          | 150                         | 180         |
| Presentación      | 5           | 5                           | 10          |

\*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

## Metodoloxía docente

|                   | Description                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Debate            | Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral.          |
| Traballo tutelado | O estudiantado, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc.                        |
| Presentación      | Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo. |

| <b>Atención personalizada</b> |                                                                   |
|-------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| <b>Methodologies</b>          | <b>Description</b>                                                |
| Traballo tutelado             | O profesor guía aos alumnos na realización dun traballo orixinal. |

| <b>Avaliación</b> |                                                                                                                                                                               |               |                               |    |     |     |
|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------------------|----|-----|-----|
|                   | Description                                                                                                                                                                   | Qualification | Training and Learning Results |    |     |     |
| Debate            | Posta en común do traballo realizado e as conclusións polos distintos grupos de alumnos, establecéndose un intercambio de opinións entre todos.                               | 10            | A1                            | B1 | C17 | D1  |
|                   |                                                                                                                                                                               |               | A2                            | B2 |     | D2  |
|                   |                                                                                                                                                                               |               | A3                            | B3 |     | D3  |
|                   |                                                                                                                                                                               |               | A4                            | B4 |     | D4  |
|                   | Avalíanse estes resultados de aprendizaxe:                                                                                                                                    |               | A5                            | B5 |     | D5  |
|                   |                                                                                                                                                                               |               |                               | B6 |     | D6  |
|                   | _ Pensar de forma razoada e crítica acerca de cuestións relacionadas coa enxeñaría da automoción.                                                                             |               |                               | B7 |     | D7  |
|                   |                                                                                                                                                                               |               |                               | B8 |     | D8  |
|                   |                                                                                                                                                                               |               |                               |    |     | D9  |
|                   | _ Expresarse correctamente de forma oral e escrita.                                                                                                                           |               |                               |    |     | D10 |
|                   | _ Expor en público.                                                                                                                                                           |               |                               |    |     |     |
| Traballo tutelado | O alumnado debe realizar un documento no que recolla, describa e analice un tema proposto polo profesor, desenvolvendo e aplicando todos os coñecementos adquiridos en clase. | 80            | A1                            | B1 | C17 | D1  |
|                   |                                                                                                                                                                               |               | A2                            | B2 |     | D2  |
|                   |                                                                                                                                                                               |               | A3                            | B3 |     | D3  |
|                   |                                                                                                                                                                               |               | A4                            | B4 |     | D4  |
|                   | Valoraranse entre outros os seguintes aspectos: a dificultade, adquisición de                                                                                                 |               | A5                            | B5 |     | D5  |
|                   |                                                                                                                                                                               |               |                               | B6 |     | D6  |
|                   | novos coñecementos e técnicas, traballo autónomo, adecuación ás especificacións iniciais e orixinalidade,                                                                     |               |                               | B7 |     | D7  |
|                   |                                                                                                                                                                               |               |                               | B8 |     | D8  |
|                   |                                                                                                                                                                               |               |                               |    |     | D9  |
|                   | O alumno deberá demostrar a adquisición dos contidos formativos e as competencias asociadas ao título.                                                                        |               |                               |    |     | D10 |
|                   | Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos.                                                                                                                                   |               |                               |    |     |     |
| Presentación      | Exposición do traballo realizado.                                                                                                                                             | 10            | A1                            | B1 | C17 | D1  |
|                   |                                                                                                                                                                               |               | A2                            | B2 |     | D2  |
|                   | Avalíanse os seguintes resultados de aprendizaxe:                                                                                                                             |               | A3                            | B3 |     | D3  |
|                   |                                                                                                                                                                               |               | A4                            | B4 |     | D4  |
|                   | _ Pensar de forma razoada e crítica acerca de cuestións relacionadas coa enxeñaría da automoción.                                                                             |               | A5                            | B5 |     | D5  |
|                   |                                                                                                                                                                               |               |                               | B6 |     | D6  |
|                   |                                                                                                                                                                               |               |                               | B7 |     | D7  |
|                   | _ Expresarse correctamente de forma oral e escrita.                                                                                                                           |               |                               | B8 |     | D8  |
|                   |                                                                                                                                                                               |               |                               |    |     | D9  |
|                   | _ Expor en público.                                                                                                                                                           |               |                               |    |     | D10 |

#### Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Avaliación continua: En cada tema da materia poderanse expor exercicios/traballos que permitirán ao alumno obter neles unha cualificación parcial que lles poderá permitir non realizar total ou parcialmente a parte do exame final correspondente aos devanditos temas.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

#### Bibliografía. Fontes de información

##### Basic Bibliography

##### Complementary Bibliography

#### Recomendacións

